ଶ୍ରୀମଦ୍-

ଭଗବତ୍‌ସ୍ତୁତିଶତକମ୍

କବିରାଜ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ଯତିରାଜାଚାର୍ଯ୍ୟ ଶର୍ମ୍ମା ।

ଶ୍ରୀମଦ୍-

ଭଗବତସ୍ତୁତିଶତକମ୍

କାବ୍ୟବ୍ୟାକରଣତୀର୍ଥାୟୁର୍ବେଦଭୂଷଣୋପାଧିକେନ
କବିରାଜ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ଯତିରାଜାଚାର୍ଯ୍ୟ
ଶର୍ମ୍ମଣା ବିରଚିତମ୍
ମଞ୍ଜୁଷାଦୁର୍ଗଃ

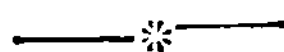
(ପ୍ରଥମସଂସ୍କରଣମ୍)

ମୁଦ୍ରାକର— ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ପାଢ଼ୀ
ଶାରଦାପ୍ରେସ୍
ବ୍ରହ୍ମପୁର (ଗଞ୍ଜାମ)
(୧୯୩)

ମୂଲ୍ୟମେତସ୍ୟ
ସଦସ୍ୟ ମାଙ୍ଗଲପଠନ ମାତ୍ରମ୍

ଉତ୍ସର୍ଗପତ୍ରମ୍

ଶ୍ରୀମତ୍ପରମାରାଧ୍ୟ ମୋହନ ପଣ୍ଡିତରାୟ ଶର୍ମ୍ମା ମହୋଦୟାନାଂ
ଶ୍ରୀଚରଣ କମଳେଷୁ ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗଂ ପ୍ରଣିପାତ
ପୁରଃସରଂ ବିଜ୍ଞାପୟତି ।

ପିତୃପାଦାଃ

ଭବଦ୍ଭିର୍ନକେବଳଂ ମମ ଜନ୍ମ ସଂସ୍କାରବିଧି ନିଷ୍ପାଦିତଃ । ଅପିତୁ ଅଜ୍ଞାନାନ୍ଧ ତମସ ଦୂରୀକରଣ ପୂର୍ବକଂ ଜ୍ଞାନ ଚକ୍ଷୁରପି ସମୁନ୍ମୀଲିତମ୍ । ଯଦ୍ୟପି ପିତୃଧର୍ମ୍ମଃ ପୁତ୍ରସ୍ୟବିଷୟେ ଜାଗର୍ତ୍ତି ତଥା-ପ୍ୟେତଦର୍ଥମଙ୍ଗୀକୃତସ୍ୟ ପରିଶ୍ରମସ୍ୟ ମହତ୍ତରତୟା ଭବତ୍ପାଦ-ପଙ୍କଜେ ଚିରଋଣୀ ସମ୍ବୃତ୍ତୋଽସ୍ମି । ତଦୃଣଶୋଧନାର୍ଥଂ ସଙ୍କଂ-ଚିଲ୍ଲରସ୍ୟ ମମ ପ୍ରାଣ ପ୍ରଦାନମପି ସ୍ୱଳ୍ପାୟତେ । ପରନ୍ତୁ ସମ୍ପ୍ରତି କେବଳଂ କମପି ଭବତ୍ପରିତୋଷ ପ୍ରତିପାଦନାୟ ମଦୀୟଂ "ଭଗବଦ୍ଗୁଣଶତକ" ନାମକଂ ପୁସ୍ତକ ମିଦଂ ଭବତାଂ ଶ୍ରୀକରକମ-ଳେଷୁ ସବିନୟଂ ସମର୍ପୟାମି । ପୁତ୍ରବାତ୍ସଲ୍ୟାତ୍ତଦିଦଂ ସାଗ୍ରହଂ ସ୍ୱୀକୃତ୍ୟ ସମ୍ୟଗନୁକମ୍ପ୍ୟତା ମୟଂ ଭବଦଧୀନାତ୍ମଜୋ—

ଯତିରାଜଃ ।

ପରିଚୟଃ

ଗଞ୍ଜାମମଣ୍ଡଳ ବଟାହ୍ମ ଜଗଡ଼ ଗ୍ରାମ—
ଧାମା ଗତଂ ଶକ୍ତ ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁରୀ ଭ ପିତ୍ତମ୍ ।
ଭମ୍ୟଂ ହି ସମସଥ ମାମୃତ୍ୱା ମନ୍ମନ୍ନା—
ଲଂକୃତଂତେତୈବନସ୍ଥଃ କରିତଶୋ ବଶିଷ୍ଟାଃ ॥ ୧ ॥

ତେନ୍ ପ୍ରଶସ୍ତ ଯଶସା ଦମାଳୀ କୃତାଶଃ
ଶ୍ରୀଗୌରମାନ୍ୟସ୍ୟ ପଯୋନ୍ଧବଗୀ ବିବସ୍ୱାନ୍ ।
ନାରାୟଣୋ ଜଯତି ଦବ ହୃତୋପଯୋକ୍ତା—
ଶ୍ୱର୍ଯୋନ୍ପାଧ୍ୱଗଡ ପଣ୍ଡିତ ଲପ୍ତ ... ॥ ୨ ॥

ତସ୍ୟପ୍ରମାର୍ଜିତମତେ ର୍ବିବିଧାଗମାନା—
ମଧ୍ୟାପନ ପ୍ରବଚନା ଧ୍ୟୟନୈ ର୍ବିଗ୍ରହୈଃ ।
ପୁତ୍ରଃ ପବିତ୍ରହୃଦୟଃ ପିତୃବସ୍ତ୍ରବାଣୋ
ରାଜତ୍ୟଲଂ ମଦନମୋହନ ଦେବ ଶର୍ମ୍ମା ॥ ୩ ॥

ତସ୍ୟପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଉଦାର୍ଭବସ୍ତ ପ୍ରସାଦୋ
ଦ୍ୱାପାଦବାପ୍ୟ ଗୁଣୋତୁଲ୍ୟତସ୍ୟା ସ୍ୱଜନ୍ମ ।
ନିତ୍ୟପ୍ରଯୁକ୍ତ ତଦନୁଗ୍ରହ ଲବ୍ଧ ବୋଧଃ
ସୋଽୟଂ ଚକାସ୍ତି ମଦ୍ଧମାନ୍ ଯତି ରାଜସଙ୍ଘଃ ॥ ୪ ॥

ହସ୍ତାହ୍ମ୍ୟମ୍ବୋଦଧୌ ଶକ୍ତମଦ ବୈଯାକରଣୌଚତୁଷ୍ଟୟଂ
ତୀର୍ଥୋପାଧିପଦଂ ନିଜପଣ୍ଡିତଯା ସମ୍ପାଦ୍ୟ ଗୃହ୍ୟଂ ପୁନଃ ।
ଦିବ୍ୟେଭ୍ୟୋ ନିଖିଳୋଜ୍ଜ୍ୱଳୀୟ ଉଷଗାସ୍ତ୍ରାମୀ ଗଚ୍ଛତେଭ୍ୟୋଧୟୋ—
ମାୟୁର୍ବେଦ ଭିଷକ୍‌ଶାଖ୍ୟପଦବୀଂ କୃଷ୍ଣେ ର୍ଗୁଣୈ ର୍ଲବ୍ଧବାନ୍ ॥ ୫ ॥

ମଞ୍ଜୁଷା-
କଳ୍ପତରୁ ବାସ୍ତବ୍ୟଃ
ତା ୨୦ । ୭ । ୧୯୩୨

ଏତଦ୍ବିଧେୟୋଽ-
ଙ୍ଗୀକୃତଚ୍ଛାତ୍ରଃ-
ଶ୍ରୀ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ରଥଶର୍ମ୍ମା

ବକ୍ତବ୍ୟମ୍

ଗଞ୍ଜାମ ମଣ୍ଡଳାନ୍ତର୍ଗତ ମଞ୍ଜୁଷାରାଜକୀୟସଂସ୍କୃତକଳାଶାଳାୟା ଉଚ୍ଚକ-କ୍ଷାଧ୍ୟାପକେନ ପଣ୍ଡିତ ତର୍କରତ୍ନ ଶ୍ରୀଯଜ୍ଞରାଜାଚାର୍ଯ୍ୟ କାବ୍ୟବ୍ୟାକରଣ-ତୀର୍ଥ, ବୈଦ୍ୟଭୂଷଣଶର୍ମଣା ସଞ୍ଚିତାନି ଭଗବଦ୍ଭକ୍ତିରସାତ୍ମକାନ୍ତର୍ଗତାନି ମାନସପୂଜନଂ, ଭଗବନ୍ନାମସଂକୀର୍ତ୍ତନଂ, ପ୍ରସାଦଷଟ୍କଂ, ଶରଣାଗତିପଞ୍ଚକଂ, ଦଶାବତାରଃ, ପ୍ରାର୍ଥନାଶ୍ଳୋକାଃ, ପରଦେଶୀୟନ୍ୟୂଂ, ଇତ୍ୟେତାନି ଅମୂଲ-ଚୂଳଂ ମତ୍ୱା ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଯଥାବସରଂ ଯଥାମତି ସଂଶୋଧ୍ୟ ସମ୍ୟକ୍-ପରିଶୀଳିତାନି, ତତ୍ର ତତ୍ର କନ୍ୟସ୍ତ୍ରପଦମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ସରଳସୁବୋଧତୟା ସହୃଦୟହୃଦୟାହ୍ଲାଦକୀ କବେନୋଚିତଗୁଣାବଲୀ ସମକଂକୁବାସତ୍ତ୍ୱ ପାଠ-ମାତ୍ରେଣ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ଭକ୍ତପାଠକାନାଂ ସମ୍ପାଦୟିଷ୍ୟତି । ସୁତରାଂ ମେତତ୍ପୁ-ସ୍ତକମପି ଭଗବଦ୍ ଭକ୍ତିରସପିପାସୂନାଂ ମହାନୁପକାରସ୍ତ୍ର ପ୍ରଭବିଷ୍ୟତି-ତ୍ୟଲଂ ପଲ୍ଲବିତେନ ।

ପଲ୍ଲଲପୁର-
ବାସ୍ତବ୍ୟଃ
ଗଞ୍ଜାମମଣ୍ଡଳମ୍
ତା ୨୩।୫।୧୯୩୭

ଭକ୍ତ ବିଦୁଷାଂ ବୈଷ୍ଣବାନାଂ-
ପରଗ୍ରାହକଃ
ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଚରଣ ବିଦ୍ୟାଲଙ୍କାର
ପ୍ରହରାଜଶର୍ମା

ମନ୍ତବ୍ୟମ୍

ଶ୍ରିୟଃପତିଂ ଜଗଦେକଶରଣ୍ୟଂ ଭଗବନ୍ତ ମଧିକୃତ୍ୟ ସ୍ତବରୂପେଣ ପ୍ରବୃତ୍ତୋଽୟଂ ପଣ୍ଡିତଶ୍ରୀ ଯତିରାଜାଚାର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ଶ୍ଳୋକଶତାତ୍ମକଃ ପ୍ରବନ୍ଧଃ । ସୋଽୟଂ ଗ୍ରନ୍ଥକର୍ତ୍ତୁର୍ମୁଖାଦେବ ସାଭିନିବେଶ ମେକବାରଂ ଽମୂଲାଗ୍ରଂ ଶ୍ରାବଣଗୋଚରୀ କୃତୋମୟା । ଭବଦ୍ ଭଗବତାଚାର୍ଯ୍ୟମୁଖୋଲ୍ଲାସା-ନୁଭୂତତ୍ୱା ଗ୍ରନ୍ଥସ୍ୟ ପ୍ରବନ୍ଧସ୍ୟ ଶବ୍ଦାର୍ଥୋଭୟ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟଂ ଶ୍ରୋତୃଣାଂ ଶ୍ରାବ-ୟିତୃଣାଂ ଚ ନ କେବଲମାନନ୍ଦପାରବଶ୍ୟା ପାଦକଂ । ଅପିତୁ, ସର୍ବେ-ଶ୍ୱରାନୁଗ୍ରହାଧାର ପ୍ରସାଦଦ୍ୱାରା ନିଖିଲଶ୍ରେୟଃପ୍ରଦାନମପୀତ୍ୟଲମଧିକେ-ନେତି ନିବେଦୟତ୍ୟାସ୍ଥାନବିଧାନ୍ —

ମଞ୍ଜୁଷାରାଜଧାନୀ-ବାସ୍ତବ୍ୟଃ } ତେ. ଦ୍ଂ. ଶ୍ରୀରାମାନୁଜାଚାର୍ଯ୍ୟଃ

୨୨-୭-୧୯୩୨

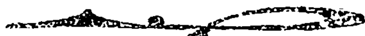
କୃତଜ୍ଞତାସ୍ୱୀକାରଃ

ମଞ୍ଜୁଷାରାଜ୍ୟାନ୍ତର୍ଗତ କଲ୍ପପତ୍ତନ (କେଲ୍‌ପାଠ୍ୟା) ବାସ୍ତବ୍ୟ ସନ୍ତୋଷରାୟୋପନାମକ, ଶ୍ରୀଯୁତ **ଭୁବନେଶ୍ୱର ନାୟକ** ମହୋଦୟାନାଂ ସନ୍ନିଧୌ ସୋଲ୍ଲାସାନନ୍ଦଂ ଜ୍ଞାପନମିଦଂ—

ସ୍ନେହାସ୍ପଦ !

ଜନ୍ମତଃ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାପ୍ତଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରସାଦେନ ଯୁବକେନାପି ଜନସ୍ୟ ସୌଜନ୍ୟାଦ୍ୟ ସଦ୍‌ଗୁଣାଲଂକୃତେନ ବଦାନ୍ୟତୟାଚ ଭୂୟଶଃ ସହାୟାନୁଷ୍ଠାନପୂର୍ବକଂ ବିଦ୍ୱଜ୍ଜନହୃଦୟେଷୁ ପ୍ରଚୁର ପରିତୋଷ ମାତନ୍ୱତା ଭବତା ସାମ୍ପ୍ରତଂ ମଦୀୟ ଭଗବସ୍ତୁତି ଶତକାଭିଧ ପୁସ୍ତକସ୍ୟ ମୁଦ୍ରଣ ବ୍ୟୟ ଭାରମଙ୍ଗୀକୃତ୍ୟ ସୁତରାମହଂ ଖଳୁ ସମୁପକାର ପରବଶୀକ୍ରିୟତେ— ଇତି

ଲେଖକସ୍ୟ ।

ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରମ୍

ଜରଡ଼ା ରାଜ୍ୟାନ୍ତର୍ବର୍ତ୍ତି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପୁରବାସ୍ତବ୍ୟ ପଣ୍ଡିତ କବିରାଜ ଶ୍ରୀପଦ୍ମନାଭାଚାର୍ଯ୍ୟ, କାବ୍ୟ-ବ୍ୟାକରଣତୀର୍ଥାୟୁର୍ବେଦଭୂଷଣଶର୍ମଣାଂ ସମ୍-ର୍ପିତପ୍ରଶସ୍ତିପତ୍ରପ୍ରଦାନପୂର୍ବକମାଶୀର୍ବଚନେନ—

ଆୟୁଷ୍ମନ୍ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ !

ଶ୍ରୁତବାନସ୍ମି କେବଳଂ ଖଲୁ ତବ ପଠନ ପାଠନାଧ୍ୟବସାୟା-ନୁଗୁଣବିନୟ ସୌଶୀଲ୍ୟାଦ୍ୟନେକଗୁଣଗଣସମ୍ପଦମିତି ପ୍ରଶଂସାମପି ମନୋ-ନୁକୂଲମାର୍ଗୈଷଣପ୍ରଖ୍ୟାତଲାଭଂ ବହୁଶଃ । ସାମ୍ପ୍ରତମବଲୋକନମାତ୍ରେଣ ମଦାୟୁଷ୍ମନ୍ମାନଧନସନ୍ତୋଷ ମୃଦ୍ଧାଦଯୁତା ହୃଷ୍ଟା ଭବତ୍କୃତଂ ଭଗବତ୍ସ୍ତୁତି ଶତକାଭିଧାନଂ ସ୍ତୋତ୍ରରତ୍ନମିଦ ମାମୂଲାଗ୍ରମବଲୋକ୍ୟ ସୁତରାଂ ପରିତୋଷପରବାନସ୍ମି ।

ସଂଗୃହ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣିତାସୁ ପରମେଶ୍ୱର ମହିମ୍ନଃ ପରମପବିତ୍ର ତତ୍ତ୍ୱା ନିଜ-ନିର୍ମଳ ପ୍ରତିଭାବିକୋପାର୍ଜିତା ନବଦ୍ୟାପଲବାର୍ଥାନୁକୂଳ ସୁଲଲିତ ମୃଦୁଲପଦଶଯ୍ୟାମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଚମତ୍କାରପରିଶୀଲିତ ଶ୍ଲୋକଜାଲ ବିଶିଷ୍ଟତୟାୟଂ ପ୍ରବନ୍ଧଃ ପ୍ରାଚୀନ କାବ୍ୟଶୈଲୀ ଲୀଳା ମଧୁରୋଦ୍ଭାବିତ ନାବିଦିତତରଂ ସୁମନସାଂ ବୈଶଂଚତ୍ । ସୁତରାମାଶାସେ—

ପରମକାରୁଣିକ କରୁଣାକଟାକ୍ଷ ପରିପାଠୀ ପ୍ରତିପାଦନ ପଟୀୟସା ଯଶସା ଚ କବିଜନ ସମାଜସ୍ଥଳଭେନ ସକଳଙ୍କୁରୁ ଯାବଜ୍ଜୀବନ ମୁତ୍ତରୋ-ତ୍ତରଂ ସୁମଙ୍ଗଳଂ ଭଦ୍ରଂ ଚୈତ୍ୟଲମଙ୍ଗଳମସ୍ତ୍ୱେତେ—

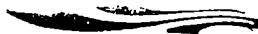
ସ୍ଥାନ—
ଜଗନ୍ନାଥବିଦ୍ୟାଧରପୁର ଶାସନ
ବାସ୍ତବ୍ୟଃ
ତା ୧୩ । ୯ । ୧୯୩୬

ଶୁଭାଭିଳାଷୀ—
ଶାସ୍ତ୍ରୀଶ୍ରୀଚିନ୍ତାମଣି ମିଶ୍ର ଶର୍ମା ।
ତର୍କବାଚସ୍ପତିଃ
ପୂର୍ବ-ବାମଣ୍ଡା ରାଜସଭାପଣ୍ଡିତଃ

ବିଜ୍ଞାପନମ୍

ସହୃଦୟାଃ ପାଠକାଃ !

ଇତଃପୂର୍ବଂ ମମ ପଠଦଶାୟା ଅଖିଳଜଗଦାଧାରସ୍ୟ ଭଗବତୋ ନାରାୟଣସ୍ୟ ବୈଭବକୀର୍ତ୍ତନ ସ୍ଫୁଉପରଶ୍ଶରା ମଦୀୟକ୍ଷୁଦ୍ରଚେତସି ସମୁଦ୍ଭୂତେଷୁ । ତତ୍ରସ୍ଥୁ ଉପରତନ୍ଦ୍ରମାନସେନ ମୟା କୁତୂହଳାଦେବ କତୁ, କବିପଦଙ୍କା ଲିପ୍ସୟା କତିଶଃ ଶ୍ଲୋକାଃ ଯଥାବକାଶଂ ବିରଚିତା ଅସନ୍ । ତାନ୍ ସର୍ବାନ୍ ସାନୁକ୍ରମଂ ସମ୍ୟକ୍ ପରିଶୀଲୟତା ପରମମାନନୀୟେନ ମଦନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁଭୂତେନ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ କାବ୍ୟତୀର୍ଥୋପାଧିକ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ରଥଶର୍ମଣା ତଥା ମଦୀୟ ପ୍ରିୟ ବୟସ୍ୟ ଭୂତାଭ୍ୟାଂ ପଣ୍ଡିତଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର—ଗଙ୍ଗାଧର ପଣ୍ଡାଖ୍ୟୋଭୟଭାଷାପ୍ରବୀଣ ଶର୍ମଭ୍ୟାଂ ମଦୀୟପିତୃବ୍ୟ ପଦଭାଜା ପଣ୍ଡିତଶ୍ରୀ କୃପାସିନ୍ଧୁ ଅଗ୍ରୁର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟାକରଣତୀର୍ଥ ଶର୍ମଣାଚ ଭୃଶଂ ପ୍ରଚୋଦିତେନ ସାମ୍ପ୍ରତଂ ମୟା ତେଷାଂ ଶ୍ଲୋକାନାଂ ଭଗବତ୍ସ୍ତୁତିଶତକ ମିତ୍ୟଭିଧାନଂ ବିଧାୟ ଶ୍ରୀମତାଂ ଚେତସି ଝଂଟିତ୍ ଭକ୍ତିସମ୍ବଳିତ ପରିତୋଷାନ୍ନୟନାର୍ଥଂ ତଦେତ ନ୍ମୁଦ୍ରାପିତଂ ଭବତି । ଯଦ୍ୟେତସ୍ୟନୋପଲଭ୍ୟତେ ଭବଦ୍ଭିଃ କବନୋଚିତ ଗୁଣବତ୍ତ୍ୱା, ତଥାପି ଭଗବ ତ୍ପ୍ରସଙ୍ଗତ୍ୱମନୀଷୟା ହଂସସ୍ୟ ନୀରକ୍ଷୀରବିବେକବଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଭକ୍ତିରସମାତ୍ରଂ ସାମାସ୍ୱାଦ୍ୟତା ମିତ୍ୟଲମଧିକଂ ପ୍ରାର୍ଥୟାମୀତିଭବଦ୍ଵିଧେୟୋରଚୟିତା।

ଶ୍ରୀମଦ୍

ଭଗବଦ୍ଭକ୍ତିଶତକାନ୍ତର୍ଗତ ବିଷୟାଣାଂ

ସୂଚୀପତ୍ରମ୍

ଶ୍ରୀମଦ୍

ଭଗବସ୍ତୁତିଶତକେ

ମାନସପୂଜନମ୍

(୧) ସ୍ୱାଧୀଶ ? ସମର୍ପୟାମ୍ୟହମଦଃ ସ୍ୱଚ୍ଛଂ ସ୍ୱକୀୟଂ ହୃଦ—
ମ୍ଭୋଜାଖ୍ୟାସନମସ୍ମିନ୍ନାଥ ? ଭବତେ ଭକ୍ତ୍ୟା ପ୍ରସନ୍ନୋମୁଦା ।
ଲୀଲାଭୂମିରମାଯୁତେନ ଭବତା ସେନେଶ(୧)ନାଗାନ୍ତକ—
ଦ୍ୱାରାଧୀଶ ଫଣୀନ୍ଦ୍ର ଦୂଷିତପଦା ହ୍ୟଲଂକୃତ୍ୟମଧ୍ୟାସ୍ୟତାମ୍ ।୧।

୨

(୨) ତୁଭ୍ୟଂ ଦେବ ? ସମର୍ପୟାମିମନସା ଯତ୍ନାନ୍ମୁଦା କଳ୍ପିତଂ ।
ନାନାରତ୍ନମଣୀ ପ୍ରବାଳ ଖଚିତଂ ପୀଠାସନଂ ପାଦୟୋଃ ।
ବୈକୁଣ୍ଠାଦଥବା ସରସ୍ୱଦୁଦରା(୨)ଦାଗତ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀପତେ ?
ତଚ୍ଛଙ୍ଖାଦ୍ୟନୁଲକ୍ଷିତେନହି ପଦାଽଽସାଦ୍ୟ ତ୍ୱୟ୍ୟାରଜ୍ୟତାମ୍ ।୨।

୩

(୩) କର୍ପୂରାଗୁରୁଚନ୍ଦନଦ୍ରବମୟଂ କସ୍ତୂରିକାବାସିତଂ
ଗନ୍ଧଂସଂଦ୍ଧ ନ ନାନୁଲେପନବିଧୌ ନିର୍ମିତଂଚେତସା ।
ଶ୍ରୀବୈକୁଣ୍ଠ ? ସମର୍ପୟାମି କମଲାନୀଳାଦ୍ୟୁକ୍ତାୟତେ
ସ୍ୱୀକୃତ୍ୟାନୁଗୃହାଣ ତଂ ମୟି ବିଭୋ ? କାର୍ପଣ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣାତ୍ମନି ।୩।

(୧) ସେନେଶୋ ବିଷ୍ୱକ୍ସେନଃ ।

(୨) ସରସ୍ୱଦୁଦରାତ୍ କ୍ଷୀରସାଗରମଧ୍ୟାତ୍

୪

(୪) ଜାତୀ ଚମ୍ପକ ନାଗକେଶର ଲବଙ୍ଗମନ୍ଦାର ବାସନ୍ତିକା—
ଯୂଥୀକେତକ ମଲ୍ଲିକାମ୍ବୁଜମୁଖଂ ପୁଷ୍ପୋପହାରଂ ମୁଦା ।
ଖଗେଶାୟ ସମର୍ପୟାମି ମନସା ଶ୍ରୀଭୂମିଲୀଳାଧବ—
ଯୁକ୍ତାୟାଧି ବିନାଶକାୟ ଭବତେ ଗୃହାଣ ଦୀନାତ୍ମନଃ ।୪।

୫

(୫) ଧୂପଂ ତେ ତ୍ରିଜଗତ୍ପ୍ରଭୋ ? ଦଶବିଧୈ ର୍ଗନ୍ଧୈଃ କୃତଂ ଚେତସା
ଶ୍ରୀଶ ? ଘ୍ରାଣସୁତର୍ପଣଂ ଚରଣୟୋ ରଗ୍ରେଽର୍ପୟାମ୍ୟନ୍ୱହଂ ।
ସର୍ବୈଃ ସାଧୁଷ୍ଟବାଦନୈଶ୍ଚ ରମୟା କ୍ଷିତ୍ୟା(୧) ତଥା ଲୀଳୟା
ଦେବ୍ୟା ଦିବ୍ୟବିଭୂଷଣୈଃ ସହମୁଦା ଜିଘ୍ରସ୍ୱ ଧେହ୍ୟାକୃପାମ୍ ।୫।

୬

(୬) ଦୀପଂ ଶ୍ରୀଘନସାରତୈଳବହୁଳୈ ର୍ଦୀପ୍ତଂ ସ୍ୱଭାସା ବପୁ—
ଷ୍କାନ୍ତ୍ୟଂ ଯଦ୍ଦ୍ୱିଗୁଣାକରୋଜ୍ଜ୍ୱଳ ବିମଲଂ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟଂ କାମଦମ୍ ;
ତୁଭ୍ୟଂ ତତ୍ ସମର୍ପୟାମି ବହୁଭର୍ପଣୈଃ ପୁରସ୍ତେ ତଥା
କ୍ଷିପ୍ରଂ ଦେବ ? ଗୃହାଣ ଭୂମିକମଲାଲୀଳା ବିଲାସିନ୍ ପ୍ରଭୋ ! ।୬।

୭

(୭) ନୈବେଦ୍ୟଂ ଚ ସମର୍ପୟାମି ମନସା ଷଡ୍ଭୀ ରସୈଃ କଳ୍ପିତଂ
ନାନାପୂପସିତାଜ୍ୟ ପାୟସ ପୟୋ ଦଧ୍ୟାଦିଭି ର୍ବୃତମ୍ ।
ଶ୍ରୀଲୀଳା—ବସୁଧାନ୍ୱିତେନ ଭବତା ନିର୍ବିଶ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣାତ୍ମନା
ସନ୍ତୋଷସ୍ତ୍ୱ ବିଧୀୟତାଂ ପରତରଃ କିଂକର୍ଯ୍ୟପାତ୍ରେ ମୟି ।୭।

(୧) କ୍ଷିତ୍ୟା ଭୂଦେବ୍ୟା ।

୮

(୮) କାବେର୍ଯ୍ୟା ସରଯୂ କଳିନ୍ଦସୁତା ଭାଗୀରଥୀ ଗୌତମୀ(୧)
ପାଥୋଭିଃ ପ୍ରତିପାଦିତଂ ହି ବଦନପ୍ରକ୍ଷାଳନାର୍ଥ୍ୟା ମଲୈଃ ।
ଚନ୍ଦ୍ରେଲାଶମନୀଯୁକ୍ତଂ ସୁରଭିତଂ ପ୍ରୀତ୍ୟାର୍ପୟାମି ପ୍ରଭୋ !
ତୁଭ୍ୟଂ ପାନଦୟାନିଧେ ! କୁରୁ କୃପାଂ ସ୍ୱୀକୃତ୍ୟ ତନ୍ମାମକମ୍ ।୮।

୯

(୯) ତାମ୍ବୂଳଂ ସସିତାଭ୍ର(୨)ଦେବ କୁସୁମଶ୍ଚୂର୍ଣ୍ଣୈ ର୍ଜାତୀଫଳଂ
ସୂକ୍ଷ୍ମୈଲାନିମୁନ୍ୟତଂ ରୁଚିକରଂ ଭକ୍ତ୍ୟାର୍ପୟାମି ପ୍ରଭୋ ! ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀନାୟକ ! ଯାବଦେଷ ସକୃତ୍ପ୍ରୀତ୍ୟା ସମାସ୍ୱାଦ୍ୟ ତତ୍
ଦଦ୍ୟାଦାସ୍ୟ ମଦର୍ପଣଂ ଖଳୁ ବିଭୋ ! ନିର୍ବାଧସୌଖ୍ୟଂ ଚ ନଃ ।୯।

୧୦

(୧୦) ଦୀପୈର୍ଦୀପିତ ବର୍ତ୍ତିଭିର୍ମଣିମୟୈ ର୍ଗବ୍ୟାଜ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣୈର୍ଭୃଶଂ
ତୁଭ୍ୟଂଦେବ ! ସମର୍ପୟାମି ମ . ସା ନୀରାଜନାଂ ତୈଜସୀମ୍ ।
ସସ୍ତ୍ରୀକଂ ଚ ସବାହନଂ ପରିକରବ୍ୟାପ୍ତୀ ଗୃହୀତ୍ୱା ରମା—
କାନ୍ତ ! ସ୍ୱାର୍ପିତୟା ଚିଟ୍ୟେନ୍ହି କରୁଣା ମଦ୍ବାଞ୍ଛ ମୀଷତ୍ କ୍ଷଣମ୍ ।୧୦।

୧୧

(୧୧) ପ୍ରାଦକ୍ଷିଣ୍ୟ ପୁରଃସରଂ ହି ବିବିଧୈଃ ପଦ୍ମୈସ୍ତୁଲସ୍ୟାଦିଭିଃ
ପୁଷ୍ପୈଶ୍ଚମ୍ପକମାଲତୀ ପ୍ରଭୃତିଭିଃ ଶ୍ଚାମୋଦଭିଃ କଳ୍ପିତମ୍ ।
ଲୋକତ୍ରାଣ ! ସମର୍ପୟାମି ମନସା ଭକ୍ତ୍ୟା ପ୍ରସୂନାଞ୍ଜଳିଂ
ସାନନ୍ଦଂ କମଳାଦରଃ ସହ ଗୃହାଣେମଂ ପ୍ରଭୋ ! ମାମକମ୍ ।୧୧।

---

(୧) ଗୌତମୀ—ଗୋଦାବରୀ
(୨) ସିତାଭ୍ରଃ—କର୍ପୂରଃ

୧୨

(୧୨) ଚେତୋବାକ୍ୟ ଶରୀରବୁଦ୍ଧିସହଜୈ ର୍ବର୍ମେନ୍ଦ୍ରିୟୈଃ କର୍ମଭିଃ
ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗଂ ପ୍ରଣତଂ ସମସ୍ତକଲୁଷଧ୍ୱଂସ ପ୍ରବୀଣାଂସଦା ।
ଯୁଷ୍ମତ୍ ଶ୍ରୀଚରଣାମ୍ବୁଜେ ମୁରରିପୋ ! ଭକ୍ତ୍ୟାର୍ପିତାଂ ସାମ୍ପ୍ରତମ୍
ହେ ଶେଷେଶ ! କୃପୟା ଗୃହାଣସହିତୋ ଲକ୍ଷ୍ମ୍ୟାଦିଭିର୍ବୈଭବୈଃ(୧) ।

୧୩

(୧୩) ନ୍ୟୂନଂ ଯଦ୍ଭିତଦପ୍ୟନର୍ଥ ବହୁଳଂ ସ୍ତୋତ୍ରେଽନ୍ୟଥାବାକୃତଂ
ତତ୍ସର୍ବଂ ଭଗବନ୍ ! ପ୍ରମାର୍ଜୟତୁ ନ ସ୍ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟବନ୍ଦ୍ୟ ! ପ୍ରଭୋ !
ପୂଜାଚେଦ୍ୟଚନ କୃତାପି ମନସା ଦୋଷାପରାଧାଦିଭିଃ—
ର୍ଦୁଷ୍ଟାସ୍ୟାପ୍ୟବ ପଦ୍ମନାଭ ! କୃପୟା ଯନ୍ମାଂ ମୁହୁଃ ପ୍ରାର୍ଥୟେ ।୧୩।

ଭଗବନ୍ନାମ ବିଂଶତିଃ ।

୧୪

(୧୪) ବେଦାଯସ୍ମିନ୍ସଦେବ ତ ମୁନୟୋ ଗାୟନ୍ତି ନିତ୍ୟବ୍ରତା
ନିତ୍ୟଂଯଚ୍ଚ ସମାମନନ୍ତି ଦିବିଷଦ୍ବୃନ୍ଦାନି ନାମାମୃତମ୍ ।
ମୁକ୍ତିଂଯତ୍ପ୍ରତନୋତି ଚ ଯସ୍ୟ ମନନା ନ୍ନିର୍ଧୂତ ପାପଂ ଜଗ—
ଜ୍ଜାତଂ ଚନ୍ଦ୍ରଧରସ୍ୟ ତତ୍ କଳିମଲଧ୍ୱଂସାୟ ନଃ କଳ୍ପତାମ୍ ।୧।

(୧) ବୈଭବ ବିଭୂତିଃ

୧୫

(୧୫) ଧ୍ୟାତଂ ଯଦ୍ ଭୁବନେଷୁ ସଂଯମଧନୈର୍ଜିଜ୍ଞାସୁଭିର୍ଜ୍ଞାନିଭିଃ–
ର୍ଦୃଷ୍ଟଂ ଶାସ୍ତ୍ରେ ଗଭଲାଷ୍ଟକୈସ୍ତୁ ଶ୍ରୀପଦ କାନ୍ତୈଃ ସଙ୍କ୍ରାମଦମ୍ ।
ଆଶାତୀତ ଫଳପ୍ରଦଂ ସ୍ୱପଦତତ୍ତ୍ୱେଷାଂ ବଭୂବେନ୍ଦ୍ରସ—
ନାଥସ୍ୟ ଧ୍ରୁବଲାଞ୍ଛନାଙ୍ଗି ନଡ଼କଦ୍ରାଣାସ୍ତୁ ନଃ କଣ୍ଠଗାମ୍ ।୨।

୧୬

(୧୬) ଯନ୍ନାମାକ୍ଷର ମାଙ୍ଗଲ୍ୟ ମନସା ବେଧା ମହାଙ୍ଗସ୍ତୁତେଃ
ସର୍ଗାୟ ପ୍ରବଭୂବ ଯେନ ଜଗତଃ ପାରଂପଦଂ ନିର୍ମଳମ୍ ।
ସଂଧ୍ୟାଂଶ୍ଚାନ ମନନ୍ତ ମୀଲଗର୍ମତି ସ୍ୱପ୍ନନ୍ତବାକ୍ୟଂ ଜଗୌ
ତନ୍ନୋପାସ୍ତୁ ସଦାସ୍ତୁ ନଃ ସ୍ମରପଦବ୍ରହ୍ମାଦିଦେବୈଃସ୍ତୁତମ୍ ।୩।

୧୭

(୧୭) କୃଷ୍ଣାନାମ ହୃଦନ୍ତରେ ଯଦଭୟପ୍ରସ୍ତାବକଂ ଶଙ୍କଟେ
ନିଃଶଙ୍କଂ କୃଦଧାତି ବିଶ୍ୱବିଲସ୍ତ୍ରୀ ତସ୍କାରପାଷାବଧମ୍ ।
ମୁକ୍ତିଦ୍ୱାର କପାଟପାଟନ ଧୁରନ୍ଧର୍ଯ୍ୟଂ କୃପାମ୍ଭୋନିଧେ
ସ୍ତୁବିଷ୍ଟୋଃ ପରମଂପଦଂ ବିତରତୁ ଶ୍ରେୟୋନିଦାନଂ ତୁ ନଃ ।୪।

୧୮

(୧୮) ଦୁର୍ଦାନ୍ତାଦମୁତୋଭୟା ଭକ୍ତଜନ୍ମ ଦୁଃଶାନାକ୍ଷୁସ୍ତୁୟା
ବାହଃ କର୍ଷଣ ଲଜ୍ଜମାନ ମନସା ଗୀତଂ ସକୃନ୍ନାମ ଯତ୍ ।
ତନ୍ମାଲୋକିତ ଭୂରିତନ୍ତ୍ରବସନ ପ୍ରତ୍ୟର୍ପଣ ପ୍ରସ୍ତୁତଂ
ରମ୍ୟଂ ତର୍କିତନୋତୁନୋ ଭଗବତଃ କୃଷ୍ଣସ୍ୟ ନିଃଶ୍ରେୟସମ୍ ।୫

୧୯

(୧୯) ମଗ୍ଧାପ୍ତୁଦ୍ରକଲନ୍ତ୍ର ମେଦ୍ରଭଗଣଂ ଶ୍ରେୟଃ ପରଂପ୍ରାଣିନା —
ମାଞ୍ଚନ୍ତ କୁଟଜୀବନାଂ ଚରତପ୍ୟନ୍ ବୃତ୍ତଂ ମୁହୁ ର୍ଘର୍ଷଣାତ୍ ।
ଯନ୍ନାମା ବ୍ୟସନା ପୃରଂ ପଦମିତୋବଲ୍ଲୀକଜନ୍ମା ମୁନି—
ପ୍ରାପ୍ତସ୍ତ ଭରଦ୍ଵାଜ୍ରକସ୍ୟ ବିମଲଂ ନିଃଶ୍ରେୟସାପ୍ତ୍ୟୁନଃ ।୨।

୨୦

(୨୦) ନାମ୍ନା ଯେନ ମହାଧମୋଽପ୍ୟକୃତନାମଶ୍ରେଗମୋମେଦନୀ(୧)
ଗୀର୍ବାଣଃ ସୁରବସ୍ତ୍ରୋଽପରମତେ(୧) ସଂସାରବର୍ତ୍ମୋଽଜାମିଳଃ ।
ଲୋକତ୍ରାଣପରାୟଣଂ ଭଗବତୋ ନାମ୍ନାଂ ସଦାବ୍ୟୟଂ
ନତ୍ୟଂ(୩)ତଦ୍ଦିରଶ୍ଚକସ୍ତି ତୁ ନନ୍ତରାଂ(୪)କୈବଲ୍ୟ ଭଦ୍ରାଣି ନଃ ॥

୨୧

(୨୧) ପ୍ରହ୍ଲାଦଃପ୍ରବଳା ତ୍ରିନାଦ ଢକଲୋ ସ୍ୱଜାମ୍ବଲୋଽପିଃସ୍ୟଂ
ସଂସାରମ୍ଭୂନ୍ଧା ବନନ୍ୟ ଗଭଙ୍କୋ ଗାପ୍ୟନ୍ ଢଭ୍ରୋର୍ନାମ ଯତ୍ ।
ଟେକେ ସର୍ବତପସ୍ୱିନାଂ ମଣିରିବ ଧ୍ୱସ୍ତାଖିଳା ପତ୍ମଣଃ
ତନ୍ମୋଯଛତୁ(୨)ନିର୍ବିକାରତନୁତାଂ ଦିବ୍ୟଂ ହରେଃ ପାବନମ୍ ।୮।

---

(୧) ମେଦନୀ ଗୀର୍ବାଣଃ—ଭୂସୁରଃ
(୨) ସଂସାରମପଦାସ୍ତ ଗଚ୍ଛତ ଚେତ୍ୟର୍ଥଃ ।
(୩)ବିତଶ୍ଚିକଶ୍ଚିତୁ—ଭୃଶଂ ଅତିଶଯେନ ବା ଦଶତୁ ଉଦ୍ଭାବଃ ।
(୪) କୈବଲ୍ୟଂ—ମୁକ୍ତିଃ ।
(୫) ନିର୍ବିକାରତନୁତାଂ ନିର୍ବାଣତା ମିତ୍ୟର୍ଥଃ ।

୨୨

(୨୨) କାଶଃ ପାବନରପ୍ରବୃଷ୍ଟ ହୃଦଯ୍ୟୋ ଦୁର୍ଲଂଘ୍ୟ ବାର୍ଦ୍ଧଂନଧଂ
ତର୍ତ୍ତୁଂକାଂଘିକତା (୧) ଗତୋନୁଜଗଭୂଂ ଯନ୍ନାମ ସଙ୍କୀର୍ତ୍ତନାତ୍
ସଂସାରାର୍ଣ୍ଣବତାରକଂ ଭବେବତୋ ଗ୍ୱମସ୍ୟ ତସ୍ରାଂଘ୍ରୃତଂ
ଦାଭୂଂ ପ୍ରକ୍ରମତାଂ ହ୍ୱନଃ ପରତରଂ କଲ୍ୟାଣମବ୍ୟାଦ୍ୱତମ୍ ।୯॥

୨୩

(୨୩) ମାର୍କଣ୍ଡେୟମୁନେଃ କୃତାନ୍ତକବନା ଦାକର୍ଷଣତ୍ରାଣଯୋ—
ର୍ଯନ୍ନାମ ପ୍ରବଭୂବ ଶାଶ୍ୱତପଦ ପ୍ରସ୍ତାବନା ଡ୍ଣ୍ଡିମଃ ।
ପ୍ରାଗ୍ଭକ୍ତାର୍ଜିତ ପାତକାନ୍ୱିତମଘ ଧ୍ୱଂସଯଥାନାଯୁକ୍ତଂ
ତନ୍ନ ଶୁଙ୍କ ରସ୍ୟ ଭବ୍ୟମସ୍ତୁତଂ ନର୍ମୀଭୂ କର୍ମୀବନୌ ॥୧୦।

୨୪

(୨୪) ନକ୍ରାକ୍ରାନ୍ତପଦାସ୍ଯ ବାରଣବର୍ଯ୍ୟାରଣ୍ୟକାସ୍ଯ କ୍ଷଣଂ
ଯନ୍ନାମାର୍ପିତବତ୍ ସଦାବସ୍ଯପଦଂ ଜାଗର୍ତ୍ତି ରକ୍ଷାବଧୌ ।
ଅପନ୍ନାଖିଲ ବନ୍ଧୁ ତାରଣକଲା ଶିକ୍ଷୈକ ଦୀକ୍ଷାଙ୍କଦଂ
ତତ୍ରାପନ୍ନସ୍ଯନାଶନସ୍ୟ ତନୁତା ମବ୍ୟାଜଶର୍ମାଣିନଃ ॥୧୧।

୨୫

(୨୫) ଲଙ୍କାନାଯ୍ଯକନାଗଖ୍ୟଧରବୃତାନାମ୍ନଃ ପ୍ରଭାବାଦ୍ଧତଃ
ଙ୍କଂଲେକନ୍ଦୁମରୁ ହ୍ ବାତତନସ୍ଯ ବ୍ୟକ୍ତାଙ୍କିଦେହାସ୍ତନା ।
ଶୋକଂ ତୋଷ ମନୂତ୍ତମଂ ବଦଥଙ୍ଗ ତଶ୍ଚାଜ ବନ୍ଧେଦନଂ
ଭଦ୍ରାସ୍ପାସ୍ତୁଭବଚ୍ଛିଦଂ ଭଗବତ ସ୍ତନ୍ନଃ ସୁଧାସୋଦରମ୍ ।୧୨।

(୧) ଜଂଘିକଃ ପ୍ରଶସ୍ତ ଜଂଘାବାନ୍—ଗମନପଟୁଃଇତ୍ୟାବତ୍ ।

୧୬

(୧୬) କାଶୀବାସଜୁଷା ଶିବେନ ବିବଦଂ ଯନ୍ନାମଦତ୍ତ୍ୱଂ ମହା—
ଦେବ୍ୟୈ ସନ୍ଦଧତେ ପ୍ରସନ୍ନମନସା ସ୍ୱମେଵ ସର୍ବାର୍ଥଦମ୍ ।
ଗାୟନ୍ତୀ ଯଦଦ୍ୟଂ ଜଗତ୍ତ୍ରୟମଙ୍ଗଳକର୍ତ୍ତୃ ପ୍ରବୃତ୍ତା ତତ୍
ପୂତଂ ବେଦିବଧାଶୁ ନୋଽନ୍ୟତପଦ ପ୍ରସ୍ଥାନବାଞ୍ଛା ବ୍ରତମ୍ ।୧୩

୧୭

(୧୭) ସତ୍ୟଂ ଯନ୍ନିମଳଂ ଶ୍ରୁତୁଭୃଷୁ ବ୍ରହ୍ମତ୍ତୈଃ ପ୍ରସିଦ୍ଧଂ ଜଗ—
ଜ୍ଜନ୍ମବ୍ୟାଧିନିଷୂଦନଂ ଭଗବତୋ ନାମୈକମାତ୍ରଂ ମୁନଃ ।
ଜପ୍ତ୍ୱାସୀତ୍ ଖଳୁ ନାରଦୋ ମୁନିବରୈ ର୍ଦେବୈସ୍ତଥା ସ୍ତୂତ—
ସ୍ତଲ୍ଲୋକତ୍ୟ ପଦପ୍ରପୂର୍ଣତରୁବ୍ରହ୍ମଂ ସଦାଽସ୍ତୁଧ୍ରୁବମ୍ ।୧୪।

୧୮

(୧୮) ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାଯୁପିଭୂଃପଦଂ ହ ଜନନୀମାତେ ନ ଦୁର୍ମେଧସା(୧)
ବାଲେନାପି ସ୍ୱଗାତଜେନ ପରମଂଧାମାଽପରୈ ର୍ଦୁର୍ଲଭମ୍ ।
ଯନ୍ନାମ୍ନା ସମବାପ୍ୟତେ ସୁଚମଳଂ ସ୍ୱର୍ଗାପବର୍ଗପ୍ରଦଂ
ତନ୍ନୋ ମାତୃକଗ୍ରସ୍ତୁଲୋକନ(୨)ପରାନ୍ୟେବ୍ଦ୍ୱ ମାକଲ୍ପତମ୍ ।୧୫।

୧୯

(୧୯) ନାମ୍ନା ଯେନ ଜଗାମ ସଂସୃତଭୟଚ୍ଛେଦକ୍ଷମେନକ୍ଷମା—
ଧୀଶତ୍ୱଂ(୩) ସକଳପ୍ରପନ୍ନସଦାସାଂ ଭକ୍ତିପ୍ରିୟୋନ୍ନ୍ୟବଵଃ ।
ଧର୍ମାର୍ଥାମୃତ କାମସାଧନପଦଂ ତତ୍ ଶ୍ରୀପତେଃ ପାବନଂ
ମାୟାପାଶମପାକରୋତୁ ଭଗବଦ୍ଧ୍ୟ.ନାମ୍ନାସ୍ତୃଂଭୁନଃ ॥୧୬॥

(୧) ଦୁର୍ମେଧସା–ଅପରିଣତମତିନା.ବାଲତ୍ୱା ଦିତିଭାବଃ
(୨) ପରାଗାସ୍ୟତ୍ୱଂ—ପରଙ୍ମୁଖତ୍ୱମ୍
(୩) କ୍ଷମାଧୀଶତ୍ୱଂ—ଅଧିପତିତ୍ୱଂ ।

୩୦

(୩୦) ଧ୍ୟାତେନାଶ୍ମ(୧)ନୃଭିର୍ଯାଽଽଦୃଷ୍ଟଭକ୍ତୋ ଗାଧେନଭର୍ତ୍ତୁଃ ସ୍ତ୍ରିୟୋଃ
ରଣ୍ୟେ ଜାନକରନ୍ତରଂ ପଦରଜଂ ଶୀତସ୍ପୃହା(୨)ଽନିର୍ମଲସ୍ପୃହା ।
ମାପ୍ତାପାପମୟାଂ ଶୁଭଂ ଗତିଦଶାଂ ପ୍ରାପୂଜ୍ୟ ଦଦୈ୍ୟତରଂ
ତସ୍ମୈ ଶ୍ରୀରମେଶ୍ୱରସ୍ୟ ପଦୟୋଃ ସାଯୁଜ୍ୟ ସାଯୁଜ୍ୟତା ॥

୩୧

(୩୧) ପତ୍ନୀପ୍ରାର୍ଥ୍ୟସୁବର୍ଣ୍ଣତେଽପି ଦୁର୍ଦ୍ଦମ୍ୟତ୍ୟୋ ମୃଗ୍ୟାଦଦୈର୍ବିନାଗୁରୁ—
ମାଲାଭଙ୍ଗପୂର୍ଣ୍ଣଧଷ୍ଟ ବପୁକେ ଗର୍ଭୀଲସାୟୂଃ ସ୍ମୃତମ୍ ।
ତସ୍ମାଜ୍ଜୋଷ୍ଠ ତସ୍ମିନ୍ଦୁର୍ଗଭୟରକ୍ଷଣ ପ୍ରପ୍ରାଶସ୍ତରଂ
ଯନ୍ନାମପ୍ରବଲା ତ୍ରିଂଜାଶନପରଂ ତନ୍ନୋଭବେସ୍ତଂ ମୃତେଃ ॥୧୮॥

୩୨

(୩୨) ଯନ୍ନାମସ୍ମରଣାତ୍ ଦରିଦ୍ରଦଯୋର୍ନୃଷ୍ଟାପ୍ତ ଯୋଗଂମୂର୍ଦ୍ଧଃ
ପାରାଶର୍ଯ୍ୟମୁନି(୩) ର୍ଦିଶାଜ୍ୟ ଋତ୍ସ୍ନାମ୍ନାୟାମ୍ନ୍ୟାୟଂ ଦେଲପ୍ତା ।
ଲୋକେ ସାଧୁ ବଧାନ ସାଧନ ପୂର୍ବଗାପୀନ୍ଜନଗୌ ତପୂରଂ—
ବୃନ୍ଦାବନନିକୁଞ୍ଜପ୍ରଦାନଚତୁରଂ ଧ୍ୟାନଂ ଦଶକ୍ଷନ୍ତଃ ସଦା ॥୧୯॥

---

(୧) ଅଶ୍ମ — ପ୍ରସ୍ତରଃ
(୨) ବୀତସ୍ପୃହା—ନିଷ୍ପୃହା । (୩) ପାରାଶର୍ଯ୍ୟମୁନିଃ—ବେଦବ୍ୟାସଃ ।
(୪) ଆମ୍ନାୟୋ ବେଦଃ ।

୩୩

(୩୩) ବୈରଭ୍ୟଂ ସମ୍ପାଦିତୋଽପି ଚରୁଷା ସଂଚିନ୍ତ୍ୟ ସୀତାପତେଃ
ସ୍ୱପ୍ନେ ଜାଗରଣେ ଚ ଯାଽପି ମନା ଯନ୍ନାମ ଲକ୍ଷ୍ମୀଶତେଃ ।
ଦିବ୍ୟଂ ଧାମ ଜଗାମ ବୀତକଲୁଷୋଽଗମ୍ୟଂ ହି ଯୋଗୀଶ୍ୱରୈ—
ସ୍ତନ୍ନଃ ସଂସୃଷ୍ଟିବନ୍ଧନସ୍ୟ ଭବତା ପ୍ରାଯୁଷ୍ଟିଦାକର୍ମଣି(୧) ॥୨୦॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ଗ୍ରୁଢିଶଠକେ-
ପ୍ରପନ୍ନ କାରୁଣ୍ୟ ଲହରୀଃ

୩୪

(୩୪) କଲ୍ୟାଣାଦିଗୁଣାକର ତ୍ରିଜଗତାବନ୍ଦ୍ୟାଽନଘ ଶ୍ରୀପତେ
କାରୁଣ୍ୟାମୃତବାରଧେ ନରହରେ ବେଦାନ୍ତବେଦ୍ୟ ପ୍ରଭୋ ! ।
ଯୁଷ୍ମଚ୍ଛ୍ରୀଚରଣାର୍ଚନା ବିରହିତୋ ଦଣ୍ଡ୍ୟମାନଃ ଶୁଚ୍ଚ
ସୋଢୁଂ ବାନବେଦନ୍ନାମି କଷଯୁବ୍ୟାଳାବଲୀଭୋ ମୁହୁଃ ॥୧॥

୩୫

(୩୫) ଖେଦଂ ଖଣ୍ଡିତବାନ୍ ବନେ ବନଚର ଛାପାକୁଲାପୁଃଯଙ୍ଗ
ଧ୍ୟାତ୍ୱନ୍ତ୍ୟା ମୃଗଯୋଷିତୋ ବଲବତା ସାଧ୍ୱଂ ପ୍ରସହ୍ୟ ପ୍ରଭୋ ! ।
ଅଗ୍ରେ ଯୋହ୍ଲଲଙ୍କଂ(୨) ନିବେଦତବତଃ କଂ ମେବଧଂ ଖଣ୍ଡନଂ
ନସ୍ୟାଲ୍ଲେଶବ ! କଂଚ ନାସ୍ତିଶରଣଂ କଶ୍ଚି ଭବନ୍ତଂ ବିନା ।୨।

---

(୧) ଛେଦନକର୍ମଣି । (୨) ଯୋହ୍ଲଲଙ୍କଂ—ଯୋହ୍ଲଣ୍ଠମ୍

୩୬

(୩୬) ଗ୍ରାହଗ୍ରସ୍ତ ଗଜେନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧ ବିପଦ୍ୟୁଦ୍ଧାରତଲ୍ଲେଦନାତ୍
ଶ୍ରୀହସ୍ତସ୍ଥ ସୁଦର୍ଶନଃ କ୍ଷମଭବବକ୍ରାଗ୍ରଧାରଃ ପ୍ରଭୋ ! ।
ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ବା ମମ ପାତକଂ ଗୁରୁତରଂ ସାଧ୍ୟେତରଂ ଭାବୟନ୍
ଦସ୍ତାନ୍ୱେଷ୍ଟୁଭଚୋ ଯଦା ତୁ ଭଦୃଗଃ କଃ ସ୍ୟାନ୍ମମତ୍ରାଣଦଃ ।୩।

୩୭

(୩୭) ଘୋରାପଦ୍‌ବରଣାସ୍ତୁ ନାସ୍ତି ଜଗତାଂ ମଧ୍ୟେ ଯମଃ ଚକ୍ରାଽପି ମେ
ମତ୍ୱା ବା ଗଣତାରଣସ୍ୟ ଚରଣଂ ପ୍ରାପ୍ତଃ ଶରଣ୍ୟଂ ତବ ।
ଅନ୍ତର୍ଯାମିତୟାଽଖିଳସ୍ୟ ଭମସେ ତନ୍ମାସ୍ତୁମୂହ୍ଲଶ୍ଚେତୋଽ—
ରୂବଂ ତତ୍କିମିଦଂ ମୃଷାହ ମଥବା ଶ୍ରୀମନ୍ ! ପୃଥକ୍କିଂ ତତଃ ।୪।

୩୮

(୩୮) ନାଟ୍ୟା(୧)ଽହଂ ଭବତୋ ବିଭୀଷଣ ଇବ ଶ୍ୟାଚୋଽ-
ସୁରଃପାଦୟୋଃ
ସ୍ୱରତେ ତନ୍ନୋଽପି ନସ୍ତଶେରସେ ଚେତ୍ୟେବଂ ଜଗ୍ଧା ଦାଭୁରଃ ।
ଶୃତ୍ୱା ତସ୍ମନ୍ତସା ପ୍ରଦାୟ୍ୟ ତଦ୍‌ଭୁତସ୍ୱବର୍ଗାନ୍ ରକ୍ଷଣ୍ଟିରଂ
କସ୍ମାନ୍ନେ ପରଦେବନ ଶୃଣ୍ୱଦନ୍ଧୌ ତଷ୍ଟୁସ୍ୟହୋନ୍ନିର୍ଦୟଃ ।୫।

୩୯

୩୮ ତର୍ହ୍ୟେବାମଯି ! ତନ୍ତ୍ରଭାନ୍ ସୁଷମା ବଭୂବାଂ କଣାବାସରୌ
କୁର୍ବାଣସ୍ତନୁତେ ସମସ୍ତଜଗତା ମାଲୋକଦାନବ୍ରତମ୍ ।
ତ୍ୱାମେଷ୍ୱଂ. ଶୃତଯ୍ୟ ସ୍ତୁବନ୍ତ ଭଗବନ୍ନାଲମ୍ବସେ ସାମ୍ପ୍ରତଂ
ତଂମେଽଜ୍ଞାନତମିସ୍ତ୍ରନୋଦନକୃତେ ତୂତ୍ୱାଜଗତ୍ପାଳକଃ ।୬।

---

(୧) ନଦ୍ଧଃ—ଅଧୀନଃ

୪୦

(୪୦) ଛଦ୍ମାବାସ କଳତ୍ରପୁତ୍ର ସୁହୃଦା ମୋଦପ୍ରମୋଦାଶୟେ—
ର୍ଯାଦୋଦଃପତ୍ରଃଶ୍ରିତଂ ଭ୍ରମନ୍ତଃ ସଂସାର ବାରାଂନିଧୌମ୍ ।
ମଗ୍ନସ୍ତତ୍ରଜନଃ ପ୍ରମାଦବଶଗଃ କାଳେ ଯଦାକର୍ଷିତନ୍
ସ୍ୱାଲମ୍ବଃ ସହସା ତଦତ୍ରାନଭବେଃ କସ୍ୟାପକାର୍ତ୍ତୈର୍ଭବଃ ॥୭॥

୪୧

(୪୧) ଜିହ୍ୱାପର୍ତ୍ତ(୧) ଜଗନ୍ମୟ୍ୟାଧି ବନ୍ଧୁଲଂ ଲବ୍ଧ୍ୱାପ୍ୟନର୍ମାନବ
କିଂଚିତ୍ ପ୍ରାଛକର୍ତ୍ତ୍ରି, ନେମଜନ୍ମା ନୋପାପ୍ତଚନ୍ଦ୍ରାକୃତା ।
କନ୍ନୁ ଷାଳଡସର୍ବଜନ୍ନ କଲ୍ମଷଂ କାରୁଣ୍ୟ ବାରାଂନିଧେଃ
ପାଦାବ୍ଜଂ ଶରଣଂ ତେସ୍ତୁବ ବିଭୋ ! ଯଦ୍ରୋଚତେ ସାଧତାମ୍ ॥୮॥

୪୨

(୪୨) ଝଂଝାମାରୁତ ବହ୍ନି ପସ୍ତ୍ରମୁଦପ୍ପୋ ବନ୍ଧ୍ରାମଯୁନ୍ଧି କ୍ଷ୍ୟଶଃ
ଶୋକୋଦନ୍ୱତ ପାତଯୁତ୍ୟଯୁଦିତା ଧତ୍ତେ ତରୀର୍ଭୁଂମନଃ ।
ତନ୍ନୁ ଶ୍ରୀଧର ! ନାବିକୋ ନତନନୈଃ କେନାପ୍ୟପାୟେନନୋ
ପଶ୍ୟନ୍ନୁତ୍ତରଣଂ ତବୈବ ଚରଣାମ୍ଭୋଜଂ ପ୍ରପନ୍ନଃ ପ୍ରଭୋ ! ॥୯॥

୪୩

(୪୩) ନାଭୀପଲ୍ଲ(୨)ଟଙ୍କଜାମନମୁଖୋ ଦ୍ୱୀନେନବାକ୍ୟେନଚେ
ପାଦାବ୍ଜଂ ଶରଣାଗତସ୍ତ୍ରିହ୍ନଦତ୍ତ ଖ୍ୟାତଂହ୍ନି ଲକ୍ଷ୍ମୀପତେ ! ।
ଧାତ୍ୱା ଯସ୍ତ୍ରକୃଦ ସ୍ୟପେତ ଦୁରତ୍ତ(୩) ବୈକୁଣ୍ଠଧାମାଽଚର—
ଭ୍ରାହଂ ଶରଣଂ ଗତୋଽପି ନକୃତ ସ୍ତ୍ରୀଣ୍ଣୋବ ପସ୍ତ୍ରାଗର୍ବତ୍ ॥୧୦॥

(୧) ଅପର୍ତ୍ତଃ — ବ୍ୟପତ୍ (୨) ନାଭିପଲ୍ଲଂ— ନାଭିସ୍ଥ୍ରଦଃ
(୩) ଦୁରତ୍ତ—ପାପୀ ।

୪୪

(୪୪) ଟଙ୍କଂ ଚାପମହୀଂରସ୍ୟ ବିମୃଶନ୍ ବଟେଶଜବାନୁଗ୍ରହଂ
ଲୋକାଗ୍ରିତ ଦୂରାମୂନଃ ପ୍ରତିଦିନଂ ସଂପ୍ରାର୍ଥ୍ୟମାନଃ ସକୃତ୍ ।
ପ୍ରାପ୍ତସ୍ତ୍ରୁ କୃତକୃତ୍ୟତାମିତି ପ୍ରଲାବୃତ୍ତ୍ୱା ନ୍ନିଶମ୍ୟ ପ୍ରଭୋ !
ଯାଚେ ଙ୍କଂଚଦଦକ୍ଷିଣଂ ଯଦତତଃ କାଚେ ଷଡିଃ ସ୍ୟାନ୍ନୃହି ॥୧୧॥

୪୫

(୪୫) ଠାକାରେଦ୍ଭବ ବିଭ୍ରାଡିରସ୍ତୁ ତଯଟ୍ଠୁର୍ପିସ୍ୟାନନେନ୍ଦ୍ରପ୍ରଭା
ପ୍ରାଚ୍ଲୁନ୍ଲ ଜିତ ଜଳଷାନ୍ଧତମସ ଚ୍ଛେଦକ୍ଷମସ୍ୟ ପ୍ରାଣିନାମ୍ ।
ତାମେବା ବରତଂ ଦୃଶାକଳୟନ୍ତଃ ମୀଟେଦବଜନ୍ୟାପତେ !
ପା-ମେଫନ୍ତୁତି କଲ୍ଲୋଳାଖ୍ୟ(୧)ତିମେରୋକ୍ଷାଥାପ୍ୟ ନାଳଂ ଲୁଭଃ ॥୧୨॥

୪୬

(୪୬) ଡୋଳାୟାଂ(୨) ମ୍ୟ ଭୂଦ୍ୱ୍ୟ ଭଙ୍ଗୁର ମହାତୃଷ୍ଣା ଲଧାଯୁମହ୍ୱଂ
ଛାଯୀକାର୍ପି ହିମ୍ବୃଷ୍ଟୁନୀ ଲୁଦଦ୍ୟା ବଭ୍ରମ୍ୟମାଣଃ ଷଡ୍ଗୋ ।
ତୃପ୍ତାଦାମୂନ୍ତସେବନଂ ନଚକୃତଂ ତତ୍ପାଲନନ୍ଦସ୍ୟମେ
ଲାଲ୍ଲାର ଭବାମ୍ବୁଧେ ର୍ବ ସମୁଦ୍ଧାରସ୍ୟ ନାଗ୍ରଯୁଣ ! ॥୧୩॥

୪୭

(୪୭) ତ୍ଳାଟେ ଦିବ୍ୟପାକଶାସନ ସଭାମଧ୍ୟେ ସମୁକ୍ତ୍ୟମୃଚେ
ଶ୍ରୀଶାଦ୍ୱୀକଦମ୍ବପରେଽଚରଜନୋ ନାସ୍ତୀତ୍ୟହୋବୃତଲେ ।
କଲ୍ୟୈବ ନଶୃସ୍ତି କୋଽପି ଭବତଃ ପାଦାବ୍ଜଭକ୍ତୋଽଧିସନ୍
ଦୁଃଖାର୍ତ୍ତୋ ହିମିବ ପ୍ରଭୋ ! ଙ୍କମଥବା ମନ୍ୟେଽମରାସ୍ତେ ହ୍ରତାଃ ।୧୪॥

---

(୧) କଲ୍ଲୋଳଃ—ମୋହଃ । (୨) ଡୋଳା—ପ୍ରେଙ୍ଖା

୪୮

(୪୮) ଅଙ୍କେଷ୍ୱଂ ଜମିତାସ୍ତି ତେ ନିଜଗଦାମନ୍ତ୍ରଃ ସ୍ଫୁଟସ୍ୟ ପ୍ରଭୋ !
ନାଙ୍କାସୀ ର୍ମମ ଚକ୍ରବୃତ୍ତମିଚ୍ଛଜଂ ଜୋଷଂ(୧) କଥଂ ତଦ୍ଗତଃ ।
ଦୁର୍ବାରଃ ପ୍ରବଳାର୍ତ୍ତିଜାଳରଚସ୍ତ୍ୱା ଧାନେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାଣାଂ ଗଣା—
ଶ୍ଚେତ ଶ୍ଚୋସ୍ତୁ ବପୂନ୍ତୁ ତୁଭ୍ୟ ମସକୃ ଦ୍ବିଜ୍ଞାପନାପ୍ତା ନଶମ୍ ।୧୫॥

୪୯

(୪୯) ତ୍ୱତ୍ପାଦାବ୍ଜରଜଃ ପ୍ରଗୃହ୍ୟ ଶିରସା ନୂଲୀ ଜଗଦ୍ଧ୍ୱଂସହୃତୌ
ଶକ୍ତଃ ପଦ୍ମଭବ ସ୍ତତାଚରଜଗତ୍ସ୍ରଷ୍ଟା ବଭୂବ ସ୍ୱୟମ୍ ।
ଶ୍ରୀଗୋବିନ୍ଦ ! ଭବତ୍ପଦାମ୍ବୁଜତଳେ ଦାସ୍ୟଂ ଗତସ୍ୟାପି ମେ
ସ୍ୟାଚ୍ଛେ ଦୁର୍ଗତିରୀଦୃଶୀ କ୍ୱଚ ବିଭୋ ! ସେବ୍ୟଃ କ୍ୱ ବା ସେବକଃ ।୧୬

୫୦

(୫୦) ସ୍ଥାତୁଂ ନ ପ୍ରଭବନ୍ତି ଯସ୍ୟ ଯଶସଃ ପାର୍ଶ୍ୱେ ଗଣାଃ ପାପ୍ମନାଂ
ପୂର୍ତ୍ତିତ୍ୱଂ ଯଦହୋ ନଯାତି ବହୁଭି ର୍ବେଦାନ୍ତ ବାକ୍ୟୈଃ ପ୍ରଭୋ ! ।
କିଂ ତଦ୍ବର୍ଣ୍ଣୟିତୁଂ କ୍ଷମଃ କୃପଣଧୀ ର୍ଭୂଯାଦୟଂ କେବଲଂ
ମାଂରକ୍ଷେତି ସଦା ବଦେଦିତି ପତତତ୍ତ୍ରାଣୋଽପି ଯସ୍ମା ଭବାନ୍ ॥୧୭॥

୫୧

(୫୧) ଦାରିଦ୍ର୍ୟଂ ଦଳତଂ ତବୈବ କୃପୟା ଭୀମଂ ସୁଦାମ୍ନଃ କ୍ଷଣାତ୍
ଦୈତ୍ୟାରେ ତଦନୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ମତୁଳ ଦତ୍ତାପ୍ୟ ଦବାମ୍ବକମ୍(୨) ।
ଭୋଃ ସ୍ୱାମିନ୍ ! ବଳବତ୍ତରଂ ଜମ୍ଭତତୋ ଦୁଃଖଂ ମଦୀୟଂ ଦୟା—
ସିନ୍ଧୋ ! ମାଂ ପରିରକ୍ଷ ଚାନନ୍ଦପଦଂ ତେଽଦ୍ୟ ଶରଣ୍ୟଂଗତଃ ॥

(୧) ଜୋଷଂ—ତୂଷ୍ଣୀମ୍ (୨) ଅମ୍ବକଂ—ନେତ୍ରମ୍

୫୨

(୫୨) ଧନ୍ୟା ସ୍ତ୍ୱା ପଦସେବକା ଇତିପରଂ ତ୍ୱଣେନ ସଂସ୍ତୂୟତେ
ଦଣ୍ଡଂ ଦେବ ! ତ୍ୱଦେହ ଯନ୍ତ୍ରମୂରତଂ ତ୍ୱସ୍ମୈ ? କୃପାଂବାମ୍ବୁଧି ।
ତନ୍ନୁ ଶ୍ରୀଧର ? ଦେହିନାଂ ନନିକ୍ଷାଂ ହ୍ଂନଗତ୍ୱେଽନୁକ୍ରତ୍ୱେ
ଦଯଃ ତ୍ୱଂ ତ୍ୱନ୍ନବେଦ୍ୟତେଽଙ୍ଗଜଗତଃ ସହ୍ଲର୍ମଶିଷାଗୁରୋ ? ।୧୯॥

୫୩

(୫୩) ନାନାପାତକଜାତଦୂଷିତମନୋ ବୃତ୍ତିର୍ଦ୍ଧିକୋଽଜାମିଳଃ
ସ୍ୱଂ ପୁତ୍ରଂ ସହସା ଜୁହାବ ମରଣେ ନାରାୟଣାଖ୍ୟଂ ଯତଃ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ? ତ୍ୱଦ୍ଭବାନ୍ ହିଗୃପି ଯବତଃ ସମ୍ବୋଧନୀୟଂ ତ୍ୱତତ୍
(୧)ପ୍ରାପୁତ୍ସ୍ରେଽମୃତଧାମ ତତ୍କ୍ଷଣମତଃ(୨) ତ୍ୱଂନିର୍ଦ୍ଦୟୋମାଦୃଶି ॥

୫୪

(୫୪) ପୃଷ୍ଠଃକଂ ତନଲ୍ପୁବ(୩)ମନ୍ତ୍ରମଥବାଭ୍ୟସ୍ତଂ ତବାଙ୍କାରବଂ
ଧ୍ୟାନଂ କେବଲମନ୍ୟତୋ ଚରଣୟୋର୍ଦାସତ୍ୱ ମଙ୍ଗୀକୃତମ୍ ।
ଜ୍ଞାତ୍ୱା ତତ୍ତ୍ୱକଳଂ ମନୋରଥପଦା ସ୍ତସ୍ମୈ କୃପାମ୍ଭୋନିଧେ ?
ପାଦେତେ ଶରଣଂ ଗତଃ କଥମହଂ ଦୁଃଖେନ,ସଂପୀଡ଼ିତଃ ॥୨୧।

୫୫

(୫୫) ପାଂଲେଭଣଶୃଙ୍ଗା ଚସ୍ୱତରଜଗସ୍ତଂସୃଷ୍ଟିକାଲେ ବଭୋ ?
ଯାବଜ୍ଜୀବନମେବ ଦୁଃଖ କଲୁଷେ ରେଷୋଭବେପୀଡ଼ିତଃ ।
ଇତ୍ୟେବ କ୍ଷିତଂ ଯଦାସ୍ୟ ଭଗବନ୍ ? ବୈଫଲ୍ୟ ମିତ୍ୟାଽଧୁନା
ତ୍ୱଙ୍କମ୍ପ୍ରିଂ ନଷ୍ଟଶୋଷିତେତ୍ତ୍ୱ ତ୍ୱପ ତ୍ରାଣାବଧାନେନତ୍ୱମ୍ ।୨୨॥

(୧) ପ୍ରାଯୁଚ୍ଛଃ—ଅଦାଃ । (୨)
(୩) ପୃଷ୍ଠଃତନଯଃ—ସୁଗ୍ରୀବଃ । (୩) ଇତଃପସାରତ୍ ।

୫୬

(୫୬) ବକ୍ତ୍ରଂ ନକ୍ରମତେ ମଦୀୟରସନା ତ୍ୱାଂସ୍ତୋତୁମାପଠତୋ—
ଯଦ୍ଧ୍ୟାନମ୍ୟପି ନ ସ୍ପୃଶେ କଳ୍ପୟତ୍ତୁ ତାଦୃଶାନ୍ଦ୍ର ନାମ୍ନାୟୁଶଃ ।
ନଧ୍ୟାତୋ ଭ୍ରଖବନ୍ଧୁଧୀ ମନସା ଧୃଷ୍ଟାୟ ଯୋଗ୍ୟଂ ଭବାନ୍
ସ୍ୱାମିଂସ୍ତେ କରଣୀୟ ମତ୍ର ଶରଣଂ ସଂଚିନ୍ତ୍ୟ ଭୂଷ୍ଟିଂସ୍ତୁତିଃ ।୨୩।

୫୭

(୫୭) ଭକ୍ତ୍ୟାବା କୁଳକେନ ବାଥ ବହୁଧା(୧) ନୈଗମବାଦେନ ଲୀଳୟା
ଯୋଗ୍ୟେପେନ ମଦୀୟନାମ ସର୍ବଦା ଦୁଃଖାତୁରୋ ନୋଭବେତ୍ ।
ଇତ୍ଥଂ ଶ୍ରୀମୁଖ ପଙ୍କଜାନ୍ନିଗଳତାଽମୋଘଂ ବଚୋ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧୃତା
ସାମେ କର୍ମବଶାନ୍ନୃଣା ଭବତ୍ତୁ ଜଂ ପାନାର୍ତ୍ତିନାଶିନ୍ ପ୍ରଭୋ? ।୨୪।

୫୮

(୫୮) ମାନସ୍ୟ ଭବତାଽଖିଳଂହି ଜଗତାଂ ଲକ୍ଷ୍ମୀପ ନୀଳାଚଳେ
ପ୍ରାପ୍ତଂ କଳ୍ପତରୁଷ୍ଣ ମାଶ୍ରିତ ଜନ ତ୍ରାଣୈକହେତୋ ପ୍ରଭୋ !
ନଂଧ୍ୟାତ୍ୱାଭିମତଂ ଭଜନ୍ତି ଭଗତ ଚେତ୍କୁ ଗାଧୟୁଃ ପ୍ରାଣିନ—
ସ୍ତଂହ୍ୟାଧ'ସ୍ତରତୋ ବିମୋଚୟ କମଦୋ ସଂସାର ଭୀତ୍ୟାକୁଳଃ ।୨୫।

୫୯

(୫୯) ଯତ୍କ୍ରୀଡାସଦନଂ ଜଗତ୍ରୟମିଦଂ ଯତ୍ପାଦପଦ୍ମୋଦ୍ଗତା
ଉତ୍ପତ୍ତିଂ ସୁରଦୈତ୍ୟକିଂନରଗଣାଃ ପାତାଳୟୁ ଯତ୍ପ୍ରିୟା ।
ବିଖ୍ୟାତଂ ଭୁବି ଯସ୍ୟ ଶ୍ରୀମନ୍ନରକ ନାଶାଭିଧାନଂ ବିଭୋ ?
ତସ୍ୟାତ୍ତ୍ୱଂ ପଦସେବକୋଽପି କମଦୋ ଦୁଃଖୈର୍ବିରେୟୁଂୟୁତଃ ।୨୬।

(୧) ବହୁଧା—ଷଡ୍ଭୁତୟା ।

୬୦

(୬୦) ଚେନ୍ନେ ବସସି ଭୂମିଦେବଚରଣାଘାତୋଽଥ ଚହ୍ନଂ ଯତୋ
ଦେବ ! ତ୍ୱଂ ଖଳୁ ଭକ୍ତବତ୍ସଳ ଇତି ପ୍ରାଚକ୍ଷ୍ମି ମୁହୁସ୍ତୂୟସେ ।
ମାତଙ୍ଗପ୍ରମୁଖାର୍ତ୍ତିନାଶନତୟା ଦୀନୈର୍ଭବବନ୍ଧୁଃ ସ୍ତୁତଃ
କନ୍ଧ୍ୱାନ୍ତିପ୍ରଦନଂ ନମାମ୍ୟବସିତେତ୍ରେ ନାମନୀ ଦ୍ୱେ ବୃଥା ।୨୭।

୬୧

(୬୧) ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ! ଯଦା କୃପାଜଳନିଧିର୍ଭୂତ୍ୱା ନକୁର୍ଯାଃ କୃପା-
ମେତେଷ୍ୱନ୍ନପ୍ୟୈ ଚେତ ପଦାର୍ଦ୍ଧପତିତେ ତ୍ୱଂ ତତ୍ପରଂ ଦୂଷଣମ୍ ।
ଅଙ୍ଗୀକୃତ୍ୟ ଚ ପାପିପାବନପଦଂ ତ୍ୱଂ ଯାସ୍ୟଦାସୀନତାଂ
ଦୀନଂ ପାତକିନଂ ଚ ମାମବଶ୍ୟ ତେ ଭୂୟାଦଯଥାର୍ଥାଭିଧଃ ।୨୮।

୬୨

(୬୨) ବୈକୁଣ୍ଠାଧିପତେ ! ପୂର୍ବାର୍ଜିତଫଲଂ ଭୂତୈଃ ସଦା ଭୁଜ୍ୟତେ
ଲୋକେଽସ୍ମିନ୍ କମୃତନ୍ତ୍ର ବା ସୁଖମଥୋ ଦୁଃଖଂ କୁତଃ ଶୋଚନା ।
ଇତ୍ୟେବଂ କଳ୍ପ ଲଭ୍ୟତେ ଯଦନପୃଣ୍ୱାସୋ ଜଗତ୍କାରଣାତ୍
ସମ୍ବନ୍ଧେନ ତ୍ୱମାବୟୋଃ ପରତରଂ ସ୍ୱସ୍ୱାମିଭାବେନ(୧)ବା ।।୨୯।।

୬୩

(୬୩) ଶ୍ରାଦ୍ଧ୍ୟାଦୌ ଭବଦୀୟ-ନାମ ନହ୍ନୁତଂ ସଂକୀର୍ତ୍ତ୍ୟ ମର୍ତ୍ତ୍ୟାବଭୋ !
(୨)ଧୂମୋର୍ଣ୍ଣା ପତିତାଽପିନୋ ଝଦଧତେ ଭୁକ୍ତଂ ସପାପା ଅପି ।
ତସ୍ମିଂ ଶ୍ରିତ୍ୟ ଜନୋଽସ୍ମୁ ମୃଚ୍ଛତି ଯଦା ସଂସାର ଶୋକାମ୍ବୁଧିଂ
କସ୍ତେନାମନ ବର୍ତ୍ତତେ ସୁମହତା ତ୍ୱଂ ତତ୍ପ୍ରଭୋ ଦୂଷଣମ୍ ।୩୦।

ଜୀବାତ୍ମ ପରମାତ୍ମନୋଃ ସ୍ୱସ୍ୱାମିଭାବ ସମ୍ବନ୍ଧଃ—ଇତି ବଶିଷ୍ଟା-
ଦ୍ୱୈତାନାଂ ମତମ୍ । (୨) ଧୂମୋର୍ଣ୍ଣା ପତ୍ନୀଃ—ଯମଃ ।

୭୪

(୭୪) ଷଡ଼୍‌ଭିଃ କାମମଦାଦ୍ୟୈରିନ୍ଦ୍ରିୟୈଶ୍ଚ ପ୍ରଚଣ୍ଡୈଃ ସଦୋଦ୍ବେଜିତୋ
ମାତ୍ସର୍ଯ୍ୟାଗ୍ନିରପ୍ୟ ଯୁକ୍ତଃ ସଚଞ୍ଚଳଂ ଚେତନୋମ୍ମୁଦ୍‌ଗୋ ମାମକଃ ।
ଭ୍ରାନ୍ତଂ ଭ୍ରାମମନନ୍ୟରକ୍ଷଣତୟା ତ୍ୱଦ୍ଦ୍ୱୀପ ପ୍ରାନ୍ତରେ(୧)
ନିର୍ବିଣ୍ଣଃ ସ୍ଖଳତେ କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତ ଶରଣଂ ମହ୍ୟଂ ସମୁତ୍କଣ୍ଠତେ ।୭୪।

୭୫

(୭୫) (୨)ସାମୀପ୍ୟାଦ୍ୟମୃତ ତ୍ରୟପ୍ରଦ ବିଭୋ! ନାସ୍ତ୍ରଂ ସ୍ପୃହା ମେଽଧିକେ
ପ୍ରାଣାନ୍ତେ ଖଲୁ କେବଲଂ ସ୍ଫୁରତୁ ତେ ନାମୈକବାରଂ ମୁଖେ ।
ଇତ୍ୟେବ ବରମର୍ଥୟାମି ସତତଂ ତଦ୍ଧି ନୂନଂ ଶ୍ରୀପତେ
କାର୍ପଣ୍ୟଂ ବିଜନୋହି ନେଷ୍ଟଠପତ୍ରୈଃ କାରୁଣ୍ୟବାରାଂନିଧିଃ ।୭୫।

୭୬

(୭୬) ହସ୍ତାଭ୍ୟାଂ ନବପଙ୍କଜଂ କରକୃତଂ ନୋଚ୍ଚାରିତଂ ଜିହ୍ୱୟା
ତ୍ୱନ୍ନାମାପି ସକୃତ୍ ହରିସ୍ତ୍ୱ ପଦାମ୍ଭୋଜେଽର୍ପିତଂ ନୋ ହରେ ।
ତତ୍ତ୍ୱେଽହଂ ଶରଣଂ ବ୍ରଜାମି ଚରଣଂ ପାପାମ୍ବୁଜାବର୍ତ୍ତିନୀ—
ଦୁର୍ବୋଧେଽପି କଦା ଯମାଳକିତୌ ନାସୀତ୍ କୃପା ପ୍ରାର୍ଥନା ।୭୬।

୭୭

(୭୭) କ୍ଷୀରାମ୍ଭୋନିଧିକନ୍ୟକାପ୍ରିୟହରେ ? କ୍ଷନ୍ତବ୍ୟମେତଦ୍ଵଚୋ
ବାଲ୍ୟେ ଯଦ୍ଧିଷ୍ଠିତମନ୍ଦକଂ ହୃଦି ବସୌ ଦୋଷାପବିଧାଦଦମ୍ ।
ଇତ୍ୟେବ ତବତେଽର୍ଥୟାମି ଭଗବନ୍ ! ମପ୍ରଶସ୍ୟ ଶ୍ରୀଧରେ !
ଧାତେଽହିନ୍ କରୁଣାଂ ବିଧେହି ତବାମ୍ଭୋଜାଶ୍ରୟେ ତେ ପ୍ରଭୋ !

(୧) ପ୍ରାନ୍ତରଂ ଦୂରଶୂନ୍ୟମାର୍ଗେ ।
(୨) ସାମୀପ୍ୟଂ—ଝି ବିଧମୁକ୍ତେର୍ଭେଦଃ ।

୬୮

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବତ୍ସ୍ତୁତିଶତକେ-

ପ୍ରସାଦ ଦଶକମ୍

(୬୮) ସଂସାରେ ଜନ୍ମମୃତ୍ୟୁଃ ଖ ବନ୍ଧୁଲେ ଶୋକାତୁରଂ ମନ୍ଦତୋ
ଜନ୍ତୋଃ ପୁତ୍ର କଳତ୍ରମିତ୍ରବନ୍ଧୁ ପ୍ରତ୍ୟର୍ଥିପୀଡ଼ାତୁରଃ ।
କାର୍ଯ୍ୟାକାର୍ଯ୍ୟ ବିବେକହୀନମନସ ଦୁଃସ୍ଥସ୍ୟ କର୍ଣ୍ଣାଗତେ ?
ତ୍ରାଣାୟ ପ୍ରବଳାର୍ତ୍ତିନାଶନ କୃପାଲେଶ ଦୃଷ୍ଟେ ଋତେ କଃ ଯନଃ ।୧।

୬୯

(୬୯) ଦୁଷ୍ଟୋଽଭ୍ୟାସବଶାତ୍ ପରସ୍ୱ ଜନଃ କ୍ରୋଧୀ ମଦେର୍ଷ୍ୟାଯୁତୋ
ନଷ୍ଟୋ ଯଦି ମନ୍ତେଭଦ୍ରୁମନନ୍ତଃ ସଂସାରବାରାଂନିଧୌ ।
କୋଽନ୍ୟଃ ପାନ୍ଥଜନାବନାତ୍ପୁର ଭଟୋ ଯୁଷ୍ମତ୍ପ୍ରସାଦାତ୍ ସମୋ-
ଦ୍ଧୃତ୍ୟୁତ୍ତୁମନ୍ତୋ ତ୍ରୈଲୋକଜନତାଧୀଶ ! ପ୍ରଭୋ ! ଭୂତଲେ ।୨।

୭୦

(୭୦) (୧)ଗାଙ୍ଗେୟାଦି ମହାବଳାନ୍ କୁରୁକୁଳପ୍ରୌଢାନ୍
ହନ୍ତ୍ୟାର୍ଜ୍ଜୁନୋ
ନାଲ୍ପେନ ଚ ସଂଯୁଗେ(୨) ସୁମହିତ ପ୍ରାପ୍ତାପଦ୍ୟ ଦୁ ଦ୍ରୁଣଃ ।
ତତ୍କିଂନାଥ ! ଧନଞ୍ଜୟସ୍ୟ ମହିମା କାରୁଣ୍ୟବାରାଂନିଧେ ?
ହେଗୋବିନ୍ଦ ! ତ ବାସ୍ତବେ ବଳ ମତ୍ତୋ ଯୁଷ୍ମତ୍ପ୍ରସାଦୋଽନଘଃ ॥

ଗାଙ୍ଗେୟଃ—ଦେବବ୍ରତଃ । ସଂଯୁଗଂ—ଯୁଦ୍ଧମ୍ ।

୭୧

(୭୧) ପ୍ରାଗ୍ୟଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ର ମର୍ଚ୍ଚନଂ ଭବଭୟଚ୍ଛେଦାୟ ତେ ପାଦୟୋଃ
ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ମାନସ ବର୍ତ୍ତନାଳନଧ୍ୟସ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧ୍ୟତେ(୧) ଦେହନଶମ୍ ।
ଢଂକ୍ତ୍ୟାଶା ସମୁଦେଦ୍ଧ ଯତ୍ରବଦ୍ଧ୍ୟା ବ୍ୟାପ୍ନୋଢ ବଶଂଲଗତ୍
ଶାମନ୍ କେଶବ ! ମାଦୃଶୋଽଧମଜନ ସ୍ତୁଣ୍ଣାବହ୍ନିଃ ଶଂସ୍ତି ତଃ ।୪।

୭୨

(୭୨) (୨)ମାମେକଂଶରଣଂବ୍ରଜେଦ୍ଧ ଭବତୋ ବାଚଂ ସ୍ମରନ୍ ଶାଶ୍ୱତୀଂ
ଧର୍ମାନ୍ ସର୍ବ୍ୱଧାନ୍ ବିହୃତ୍ୟ ଶରଣଂ ତ୍ୱତ୍ପାଦମୂଲଂ ଗତଃ ।
ଜୋକେ କ୍ୱାପି ନବିଦ୍ୟତେ ତବ ଦୟାପାତ୍ରଂ ଜନୋ ମାଦୃଶଃ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟା କରୁଣା ତ୍ୱୟୈତ ଭଗବନ୍ନିତ୍ଥଂ ମୟା ପ୍ରାର୍ଥ୍ୟତେ ।୫।

୭୩

(୭୩) ପାପେଭ୍ୟଃ ପରିମୋକ୍ଷୟାମି ସକଳେଭ୍ୟ ସ୍ତ୍ୱଂ ଶୁଚଂମାଗମୋ-
ବାଚିଥଂ ତବ ନାସ୍ତିକା ବିଶତି ମେ ଚେତସ୍ୟଦାସୀନତାମ୍ ।
ଯାଥାର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତିପାଦନଂ ତୁ ଭବଦାଦୃତ୍ତଂ ହୃଦୟାଃ ପ୍ରଭୋ !
ସଂଚିନ୍ତ୍ୟ ତ୍ୱ ନବେଦୟାମି ଭଗବନ୍ କ୍ଷିପ୍ରଂ ବିଧାତୁଂକୃପାମ୍ ।୬।

(୧) ଶୁଦ୍ଧ୍ୟତେ—ଭ୍ରଶଂବଧ୍ୟତେ ।
(୨) 'ସର୍ବଧର୍ମାନ୍ ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ମାମେକଂ ଶରଣଂବ୍ରଜ,
ଇତ୍ୟୁକ୍ତୀତାୟା ଶ୍ଚରମଶ୍ଳୋକଃ ।

୭୪

(୭୪) ପୁଣ୍ୟଂ ସଙ୍କୀର୍ତ୍ତନଂ ଭବତ୍ୟପି ? କଲୌ ଶୂଦ୍ରୈବ ମହାଦୃଶାଃ
ନୈବାନ୍ୟେନ ବକ୍ତୁମ୍ପି ତା ହି ବମନାୟୁକ୍ତେ ଉଦ୍ଧାସ୍ୟାର୍ଦ୍ଧେନେ ।
(୧) ଅସ୍ମିଂ ତେ ଖଲୁ ସମ୍ଭବାମ୍ୟନୁଯୁଗଂ ସଂସ୍ଥାପନାୟ ଧ୍ରୁବା
ଧର୍ମସ୍ୟେଷ ସମାଶ୍ରୟନ୍ତି ହି ବଭୋ ! ତ୍ୱତ୍ପାଦପଦ୍ମେରତାଃ ।୭।

୭୫

(୭୫) ବ୍ରହ୍ମାତେ ତନୂଜଃ ତ୍ରିବସ୍ତୁବସଖା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସ୍ତୁବ ପ୍ରେୟସୀ
ତାର୍କ୍ଷ୍ୟସ୍ତେ ଖଲୁ ବାହନଃ ସୁରଗଣା ସ୍ତାଲ୍ଲାହଗଃ ସେବକାଃ ।
ତତ୍ତ୍ୱାଧନ ଧର୍ମନେ ପ୍ରଭବତ୍ୱଂ ଭେଷଂ ହି ନାତ୍ୟବ୍ରତଂ
ତ୍ୱଂ ତେବଟ୍ୟେନାଂ ଭବନ୍ତ ମଧୁବନ୍ ? ସଂଚିନ୍ତ୍ୟ ଯାଚେ କୃପାମ୍ ।

୭୬

(୭୬) ମିତ୍ରଂ ନାସ୍ପଦଂ ସୁତୋ ଗୁଣଗଣାଖ୍ୟ ସ୍ତଥା ସେବକଃ
ସେବାଧୀନମନାଃ ସୁଶୀଲରୁଚିର ଦାରାଃ ପ୍ରଭୂତଂ ଧନମ୍ ।
ସଦ୍ବିଦ୍ୟା ଶ୍ରୁତରକ୍ଷତା ମୁଖରପୋ ! ଯୁଷ୍ମତ୍ପ୍ରସାଦଂ ବିନା
ନୈତତ୍ସର୍ବ ମବାପ୍ୟତେ ବତ ବଭୋ ? ସଞ୍ଚିନ୍ତ୍ୟ ତଂ ପ୍ରାର୍ଥୟେ ।୮।

୭୭

(୭୭) ନଧ୍ୟାତଂ ତବ ପାଦପଦ୍ମଯୁଗଲଂ ନାପାକୃତଂ ଦେହଲ୍ୟା
କାମାନ୍ଧ ଦ୍ୱିଷତାଂ କୁଳଂ ନଗଣିତଂ ଶାସ୍ତ୍ରୋକ୍ତ ବାର୍ତ୍ତେ ଭବମ୍ ।
ହନ୍ତ ଶ୍ରୀଧର ! ପୁନମିତ୍ରକଳକାମୋଦୈର୍ଦିନଂ ଗାଯତେ
ଦଷ୍ଟଂ ତନ୍ନୁ ନିରର୍ଥକଂ ବ୍ରଜନ୍ତମେ କ୍ଷିପ୍ରଂ ବଧେହି କୃପାମ୍

(୧) 'ଅହଂ'ତ୍ୱାଂ ସର୍ବପାପେଭ୍ୟୋ ମୋକ୍ଷୟିଷ୍ୟାମି ମାଶୁଚଃ,
ଇତ୍ୟତ୍ରମ ଶ୍ଳୋକସ୍ୟାପସଂଗଃ ।

୭୮

ଭଗବତ୍ପୁଜ୍ୟ ବିରଚିତଂ—

ଶରଣାଗତିପଞ୍ଚକମ୍

(୭୮) ଲୋକେ କେହି ନୁହ୍ରିମା ଜନସ୍ୟ ନିତରାଂ ଭାଗ୍ୟେନ ସଂଜାୟତେ
ନାସ୍ତେ ତତ୍ର ହି କାରଣାନ୍ତରମପି ତ୍ୱ୍ୟେବ ବୁଧୈରୁଚ୍ୟତେ ।
କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ଭଗବନ୍ ! ତଦେବ ଭବତୋ ନମ୍ରଂ ତ୍ରିଲୋକୀପିତୁଃ
କ୍ଷୁଦ୍ରସ୍ୟାମତିଗସ୍ୟ ଯାମି ଶରଣଂ ଯଦ୍ଦ୍ରୋତଡ଼େ ତହ୍ରୁ ॥୧॥

୭୯

(୭୯) କାମ କ୍ରୋଧ ମଦାକ୍ତ ଗଣ୍ଡଯୁଗଳୋ ମାତ୍ସର୍ଯ୍ୟ ଦନ୍ତୋବଲୀ
ଲୋଭଗ୍ରନ୍ଥୀଭବଦନ୍ତରେ ବିଗଣିତତ୍ତ୍ୱାବୋଧନାଧୋରଣଃ ।
ମୋହାଳାନଯୁତଶ୍ଚ ମେନବହରେ ? ଚେତୋଗଜୋ ଦୁଷ୍ଟଧୀଂ
ଧାବତ୍ୟେବ ଭବନ୍ତ ମେମି(୧)ଶରଣଂ ଯନ୍ତାରମାସସୃତେଃ ॥୨॥

୮୦

(୮୦) ଜାତ୍ୟୈବ କ୍ଷଣଭଙ୍ଗୁରେଣ ଭବତୋ ଭକ୍ତିଃ କଥଂ ଲଭ୍ୟତାଂ
ନୈସର୍ଗ୍ୟେନ ଜଡତ୍ୟନେକମନୁଜାସ୍ତୁକର୍ମଶ୍ଳେଷାବଧିମ୍ ।
(୨)ସଂସିଦ୍ଧ୍ୟା ବହୁଜନ୍ମସଂଗମ୍ଭୁବାଦବ୍ୟାଂଗତଂ ପ୍ରାଯୁଯୁ—
ଦର୍ଥଂ ତ୍ୱଦଭଜାନୁରୂପ ହୃଦୟୁ ସ୍ୱପାଦମେବାଶ୍ରୟେ ॥୩॥

---

(୧) ଏମି—ଯାମି ।

(୨)“ଅନେକଜନ୍ମସଂସିଦ୍ଧି ସ୍ତତୋଯାତି ପରାଂଗତିମ୍” ଇତଗୀତା

୮୧

(୮୧) ମୃତ୍ୟୁର୍ଯସ୍ଥା କଲୟନ୍ ଦନାନି ତନୁତେ ମୂର୍ଦ୍ଧ୍ନି ସ୍ଥିତଃସର୍ବଦା
ରୋଗାଃ ସମ୍ପ୍ରହରନ୍ତି ବର୍ଷ୍ମ ଶତଶୋ ଗ୍ରାମାଦ୍ଧପଯାଚିବ ।
କାମାଦ୍ୟାଃ ପ୍ରଦହନ୍ତି ମାନସ ମହୋ ସଂକ୍ଷୀୟତେ ଜୀବିତଂ
ଶ୍ରୀମନ୍ କେଶବ ! ଯାନ୍ତି କୋଽପି ଶରଣଂ ନାନ୍ୟତ୍ର ପୃଥ୍ୱ୍ୟାଂ ମମ ।୪।

୮୨

(୮୨) (୧)ଶ୍ରଦ୍ଧାବାନ୍ ଭଜତେହ୍ୟଃ ସିତତଲେ ମାମେବ ଯୀତଷ୍ଣୁ ଯୋ
ମୁକ୍ତିସ୍ତସ୍ୟ ସୁନିଶ୍ଚିତା ସତ ସୁଖୀତ୍ୟେବଂ ବଦତସ୍ତେ ଶ୍ରୟନ୍ ।
ବ୍ୟାପାରାନ୍ ସକଳ ନ୍ ବିହାୟ ଜଗତାଂ ହା ଅଦ୍ୟଯାଚେ ପ୍ରଭୋ !
ଦାତବ୍ୟଂ ଶରଣଂ ତ୍ୱଦୀୟଚରଣଂ ଦୀନାତ୍ମନେ ସନ୍ତତମ୍ ।୫।

ଭଗବଦ୍ଭକ୍ତିଶତକେ—

ଦଶାବତାରଃ ।

୮୩

(୮୩) ସର୍ବାମ୍ନାୟସୁରକ୍ଷକଃ କ୍ଷିତିଧରଃ କ୍ଷିତ୍ୟୁଦ୍ଧରୋ ଦୈତ୍ୟଭିଦ୍-
ପାଦାକ୍ରାନ୍ତ ଜଗତ୍ତ୍ରୟୋଽଖିଳଧରା ରାଜନ୍ୟ ନିର୍ମୂଳକଃ ।
ପୌଲସ୍ତ୍ୟ କ୍ଷୟକୃତ୍ପ୍ରଲମ୍ବ ଦମନଃ କଂସାନ୍ତକଃ କଳ୍କିଲ—
ଦ୍ୱେଷୀ ଦୁର୍ଜ୍ଜନନାଶକୃଦ୍ଭୁବନାଧୀଶୋଦ୍ଧରଃ ପାତୁ ବଃ ।୧।

(୧) "ଶ୍ରଦ୍ଧାବାନ୍ ଭଜତେ ଯୋ ମାଂ ସମେଯୁକ୍ତଃ ସୁଖୀ ଜନଃ,
ଇତି ଭଗବଦ୍ବଚନମ୍ ।

୮୪

(୮୪) ଧାତୁର୍ବକ୍ତ୍ରସରୋରୁହାଦପହରନ୍ ତ୍ରୟୀ ହକାଶାନ୍ତର—
ବେଦାନମ୍ବୁନିଧୌ ବିଲୀନ ହରଣୋ(୧) ଯେନୈଷ ସଂଖ୍ୟାସ୍ପଦଃ ।
କ୍ଷୂର୍ଣ୍ଣଦ୍ଭୂରିସମ୍ପୃକ୍ତୋଦକ ଡସମ୍ବାଧ(୨)ସ୍ଥଳିଃ ପଞ୍ଚତା—
ମାପ୍ତଃ ପାତୁ ସବେଦପାଳନପଟୁର୍ମୀନାବତାରୋ ହରିଃ ॥୨।

୮୫

(୮୫) ହସ୍ତାନ୍ତ୍ରୋ ଦଧ୍ୟମଧ ମନ୍ଥନଲଳକର୍ ଷୌଣୀତଳଂ ପୃଷ୍ଠତଃ
କୃତ୍ବା ସୈକତ ଲେଶବନ୍ନ ହକଳ ବ୍ୟାବର୍ତ୍ତିମାନୋ ମୁହୁଃ ।
ଯଃ ପର୍ଯ୍ୟାକୁଳସ୍ତନ୍ନିବାନ୍ ବସତୀନ୍ ଲୀଳାକଳା ମାଜନୋତ୍
ପାୟାନ୍ନଃ ସ୍ୱଚରିତ୍ରହକ୍ତ ଚରିତଃ କୂର୍ମାକୃତିର୍ମାଧବଃ ॥୩॥

୮୬

(୮୬) ଯେନୋଲବାଳମୃଣାଳ(୩)ନାଳ ଧବଳା ମଧ୍ୟେ ଧ୍ରୁବକ୍ଷଞ୍ଚଳାଂ
ହର୍ଷୋତ୍କର୍ତ୍ତ ହୃତନାରଲୋହସ୍ୟ ରସନା ହୋତ୍ରୀଂ ମହାକାଶ୍ୟପୀ (୪) ।
ଦୀପ୍ୟଦ୍ରାଜତଦଣ୍ଡ କୋଟି ଘଟିତ ଛତ୍ରଶ୍ରିୟଂ ସ୍ୱୀକୃତା
ସିନ୍ଧୁକ୍ଲେଶ ନିରାସକଃ ସଭଗବାନ୍ କ୍ରୋଡ଼ା(୫)କୃତିଃପାତୁନଃ ।

(୧) ବିଲୀନ ହରଣଃ—ବିଲୀନଗହ୍ୱରଃ ।
(୨) ଡସମ୍ବାଧଃ—ସଂକୁଳଃ
(୩) ବାଲମୃଣାଳଂ—ପଦ୍ମମ୍
(୪) କାଶ୍ୟପୀ—ପୃଥିବୀ ।
(୫) କ୍ରୋଡ଼ଃ—ବରାହଃ ।

୮୭

(୮୭) ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା'ଦୈତ୍ୟପତେଃ ପରାଭବମଥୋ କାରୁଣ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣାନ୍ତରଃ
ପ୍ରହ୍ଲାଦସ୍ୟ ନିଶମ୍ୟ ଦୀନକରୁଣଃ ସ୍ତୁତ୍ୟାଦ୍ଭୁତଂ ନିର୍ଗତଃ ।
ତୀକ୍ଷ୍ଣାଗ୍ରୈ ର୍ନଖରୈ ର୍ବିବେଦନ୍ନ୍ୟୁଞ୍ଚଲେ ବକ୍ଷୋଽସ୍ୟ ସଂକ୍ଷୋଦସ୍ତୁ—
ନ୍ନବ୍ୟାକ୍ଷ୍ମା ରସନା ବରୁଦ୍ଧଗଗନଃ ସିଂହାବତାରୋ ହରଃ ।୫।

୮୮

(୮୮) ଯତ୍ପାଦସ୍ପୃହୟା ଭୂବତରଣ ପ୍ରତ୍ୟଗ୍ର କୌତୂହଲଂ
ବିଷ୍ଣୁଃ କେବଲମିତ୍ୟମୁଂ କବିବରୈ(୧) ର୍ବ୍ୟକ୍ତ୍ୟା ଦାନଞ୍ଚ ତମ୍ ।
ଦର୍ପିଷ୍ଠଂ ହି ବଦାନ୍ୟ ପାଶ(୨)ମସୁରଂ ପାଦୈଃ ସଲ୍ଲୋକତ୍ରୟୀ—
ମାକ୍ରମ୍ୟ କ୍ରମବର୍ଧମାନବିଭବଃ ପାୟାଦ୍ବିଭୁ ର୍ବାମନଃ ।୬।

୮୯

(୮୯) ଯେନାସ୍ତ୍ରବଧଂ କ୍ଷତ୍ରସ୍ୟ ବଲନା ତ୍ରିଃସପ୍ତକୃତ୍ୱଃ ସ୍ୱୟଂ
ଭକ୍ତ୍ୟା ତଦ୍ରୁଧିରୈ ର୍ନିବାପସଲିଲୈଃ ସନ୍ତର୍ପିତାଃ ପୂର୍ବଜାଃ(୩) ।
ଦତ୍ତା ଯେନ ଚ କାଶ୍ୟପାୟ ମୁନୟେ କ୍ଷୌଣୀ ଭୁଜଙ୍ଗାଧ୍ୱରେ
ପାୟାନ୍ନୋ ଜମଦଗ୍ନି ବଂଶତିଲକୋ ରାମଃ କୁଠାରାୟୁଧଃ ।୭।

୯୦

(୯୦) ଦୁଷ୍ପ୍ରାପ୍ୟ ମକଣ୍ଟକଂ ନୃପପଦଂ ମତ୍ୱା ତୃଣାୟ କ୍ଷଣଂ
ପିତ୍ରାଦେଶ ମନୁସ୍ମରନ୍ନିଜଧନୁଃ ପାଥେୟ ମାତ୍ରୋ ବଲାତ୍ ।
ଯଃ ସ୍ୱାଧୀନତୟା ଭ୍ରମନ୍ ବନପଥଂ ପ୍ରାପ୍ତୋଽତନୋ ବକ୍ରେଷ୍ଟ୍ୟାଂ
ପାୟାନ୍ନଃ ସ କଳିକ୍ଷଣାଚରକୁଳା ରଣ୍ୟାନଳୋ ରାଘବଃ ।୮।

(୧) କବିବରଃ—ଦୈତ୍ୟଗୁରୋର୍ନିଷେଧ ବାକ୍ୟମ୍ !
(୨) ଲୁଣ୍ଠିତୋ ବଦାନ୍ୟଃ—ବଦାନ୍ୟପାଶଃ ।
(୩) ପୂର୍ବଜାଃ —ପିତରଃ

୯୧

(୯୧) ହାଲା(୧) ଘୂର୍ଣ୍ଣିତଲୋଚନାଃ କୁରୁପୁର ମାକୃଷ୍ୟ ନକୌରବଂ
କର୍ତ୍ତୁଂ ଭୂତଳମତ୍ରଫାଲ(୨)ଶିଖୟା ନିକ୍ଷିପ୍ୟ ଗଙ୍ଗାମ୍ଭସି ।
ଯଦ୍ୱାତେଽସ୍ମସ୍ମେ କୁନ୍ତୋସ୍ତୁ ପ୍ରେତ ତୈ (୩) ନିର୍ଦ୍ଧୂତ ଦର୍ପୈର୍ନ୍ନତ—
ସ୍ତ୍ରୀର୍ଯ୍ୟକ୍ ସ୍ଥାପିତ ପତ୍ତ୍ନୋଽବତୁ ପୁନାରାମଃ ପ୍ରଲମ୍ବାନ୍ତକଃ ।୯।

୯୨

(୯୨) ଗୋପୀଭିର୍ମଦନୋ ନୃଭିର୍ନରବରଃ ସମ୍ରାଡ୍ନୃପାଲୈର୍ଯତୋ
ମିତ୍ରୈଃ ପାଣ୍ଡୁସୁତୈଃ ସଖେତି ଭଗବାନ୍ ଭକ୍ତୈଃ ଶିଶୁର୍ବାଧକୈଃ
ପୂର୍ଣ୍ଣୋନନ୍ଦନୃପେଣ ଦେବନିବହୈଃ ସ୍ୱାମୀତି ଯୋଗୀଶ୍ୱରୈ—
ର୍ବ୍ରହ୍ମେତି ପ୍ରତିଭାତ ଯଃ ସ୍ଥିତତଳେଽପ୍ୟେକୋହରଃ ପାତୁନଃ ।

୯୩

(୯୩) ନାସାଗ୍ରେ ବିନିଯୁଜ୍ୟ ଲୋଚନଯୁଗଂ ତିଷ୍ଠନ୍ ପଦ୍ମୋନ୍ନାସନେ
ଧ୍ୟାନେନାଖିଳଲୋକସାକ୍ଷି ପରମଂ ଜ୍ୟୋତିର୍ମ୍ମୂହ୍ନି ନ୍ତ୍ୟଜନ୍ ।
ସନ୍ତୋଷାମୃତନୀରଧୀ ରୂପକଷନ୍ ଶାନ୍ତଂରସଂ ନିର୍ବିଶ—
ନ୍ନିର୍ବ୍ୟାଜ୍ୟକଳେବରଃ ସଭଗବାନ୍ନିର୍ବାଣଦାତା ଗୁରୁଃ ॥୧୧।

୯୪

(୯୪) (୪)କଲ୍କାଶ୍ୱଂ ଭୃଶ୍ୱରୁହ୍ୟ ଖଡ୍ଗଲତିକାପାଣିର୍ମ୍ମନସ୍ୟଃ ସ୍ଥିତୌ
ରତ୍ନିଶ୍ୱଷ୍ଟଯଶାଃ ସ୍ୱତଃ କଳିମଳ ଧ୍ୱଂସିତ୍ୱମାଯାସ୍ୟତି ।
ଧର୍ମ୍ମଂ କାର୍ତ୍ତିଯୁଗଂ(୫) ଚ ଭାବନ(୬)ଯୁଗେ ନିବର୍ତ୍ତିଯିଷ୍ୟନ୍ପୁନ-
ର୍ଦ୍ଦେବଃ କଲ୍କ୍ୟବତାରବାନ୍ ଭବତୁ ନଃ କଲ୍ୟାଣଦାନବ୍ରତୀ ।୧୨।

(୧) ହାଲା—ସୁରା (୨) ଫାଲଂ—ଲାଙ୍ଗଲାଗ୍ରମ୍
(୩) ତୈଃ—କୌରବୈଃ ଇତ୍ୟର୍ଥଃ (୪) କଲ୍କଃ—ଶ୍ୱେତତୁରଙ୍ଗଃ
(୫) କାର୍ତ୍ତିଯୁଗଂ—କୃତଯୁଗସମ୍ବନ୍ଧି (୬) ଭାବନ—ଭବିଷ୍ୟତି

୯୫

ଭଗବତ୍ସ୍ତୁତିଶତକେ

ପ୍ରାର୍ଥନାଶ୍ଳୋକାଃ

(୯୫) ତ୍ୱତ୍ପାଦାମ୍ବୁଜ ଯୁଗ୍ମସେବନରସ ସ୍ରୋତସ୍ୱିନୀ ଶ୍ରୀପତେ !
ନାନାକର୍ମବିପାକ ଦାବ ହୁତଭୁଗ୍ଜ୍ୱାଲାଂ ପ୍ରଶ୍ ଜନ୍ତୁନଃ ।
ନିର୍ବାପ୍ୟା ନିଶମନ୍ତ ଶାନ୍ତିଜଲଧୌ ତାପତ୍ରୟୀ ବର୍ଜିତେ
ବୈକୁଣ୍ଠେଶ ! କଦାହ୍ନ ସଙ୍ଗମ୍ୟତେ(୧) ମାମାତୁରଂ ସ୍ୱସୃତେଃ ॥୧॥

୯୬

୯୬ ଶ୍ରୀମଚ୍ଛଙ୍ଖରଥାଙ୍ଗ ପଙ୍କଜଗଦାବଜ୍ରାଙ୍କୁଶୈର୍ଲାଞ୍ଛିତଂ
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟାଭୟକାରଣଂ ଶ୍ରୁତିଶିରଃ ସମ୍ପଦମା ନୋଦୟମ୍ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀନାୟକ ! ଯୁଷ୍ମଦୀୟ ଚରଣାମ୍ଭୋଜଦ୍ୱୟମେ 'କଦା
ମୂର୍ଦ୍ଧାନଂ ସମଲଙ୍କରେଦ୍ଧ ଭଗବନ୍ନ ମ୍ରୀଭବନ୍ତଂ ପୁରଃ ॥୨॥

୯୭

(୯୭) ଶ୍ରୀନାରାୟଣ ! ଯତ୍ପଦାମ୍ବୁଜରଜୋ ଯୋଗାନ୍ତନାନାଂଷଣାତ୍
ବୈଧାତ୍ରୀ(୨) ଲିପିମାଳିକା ତିରୟତେ(୩) ପ୍ରାଗ୍ବାସନା ସଙ୍କୁଳା ।
ତତ୍ତେଦେବ ! ଦୂରସରଣି ଶିରସୋଽସ୍ମାକଂ କଦା ଶ୍ରୀପତେ ?
ନିର୍ମାଲ୍ୟଂ ପ୍ରଭବିଷ୍ୟତୀହ ଭବତନ୍? ବୈକୁଣ୍ଠନାଥେ ! ପ୍ରଭୋ ॥୩॥

(୧) ସଙ୍ଗମ୍ୟତେ—ସଙ୍ଗଚ୍ଛତେ
(୨) ବୈଧାତ୍ରୀ—ବିଧାତୃସମ୍ବନ୍ଧୀନୀ
(୩) ତିରୟତେ—ଅନ୍ତର୍ହିତା ଭବତି ।

୪୮

ଭଗବତ୍ସ୍ମୃତିଶତକେ–

ପରିଚର୍ଯାଦ୍ୱୟମ୍

(୪୮) ଯା ସେବା (୧)ମୁଦିରାୟତେ ଭବଦବଜ୍ୱାଲାକୁଲାନାଂମହା–
ମୋହଧ୍ୱାନ୍ତ ହତାତ୍ମନା ମଜ୍ଜତାଂ ଯା ଚ ପ୍ରଦୀପାୟତେ ।
ଘୃତ୍ଣା ହତଚେତସା ନବସୁଧାସେକାୟତେ ସହୃଦୈଃ
ସା ନଃ ଶ୍ରୀପରମେଶ୍ୱରସ୍ୟ ପଦୟୋ ର୍ନିତ୍ୟଂ ଦୃଢ଼ାସ୍ତୁ ଧ୍ରୁବମ୍ ॥୧॥

୪୯

(୪୯) ଯାମୁକ୍ତେରଧିକାରିଣୀ ପରବଶା ଭକ୍ତିପ୍ରକୃଷ୍ଟାତ୍ମନାଂ
ବର୍ଗାଣାଂ(୨)ଚ ସଦାପ୍ୟନ ବୃତଧିୟାଂ (୩)ତାପତ୍ରୟ ଛେଦନୀ ।
ସନ୍ତୋଷାମୃତବର୍ଷିଣୀ ହରହୟ(୪) ବ୍ରହ୍ମେଶ୍ୱରାଣାଂପୁନଃ
ସା ନଃ ଶ୍ରୀପରମେଶ୍ୱରସ୍ୟ ପଦୟୋର୍ନିତ୍ୟଂ ଦୃଢ଼ାସ୍ତୁ ଧ୍ରୁବମ୍ ॥୨॥

---

(୧) ମୁଦିରଃ — ମେଘଃ ।
(୨) ବର୍ଗାଣାଂ—ଚତୁର୍ବର୍ଗାଣାଂଧର୍ମକାମାର୍ଥମୋକ୍ଷାଣା
ମିତିଯାବତ୍
(୩) ବୃତଧିୟାଂ—ନିବିଷ୍ଟ ଚେତସାମ୍
(୪) ହରହୟଃ—ବାସବଃ

୧୦୦

(୧୦୦) ପ୍ରାଗ୍ଜନ୍ମାର୍ଜିତ ବାସନାଳିସମ୍ଭୂତା ଦୁଷ୍କର୍ମଣାଂ ଭେଦନୀ
ମାୟାପାଶନିବର୍ହିଣୀ ଶ୍ରିତବତାଂ(୧) ପୁଣ୍ୟୌଘ ବିସ୍ତାରିଣୀ ।
ଯା ସେବେ ଜନକାରିଣୀ (୨)ପରପଦପ୍ରାପ୍ତେଃ ସଦାସଙ୍ଗିନୀ
ସା ନଃ ଶ୍ରୀପରମେଶ୍ୱରସ୍ୟ ପଦୟୋ ର୍ଭକ୍ତିଂ ଦୃଢ଼ାମୁଦ୍ଧବମ୍ ॥୧॥

ମାଦୃଶାଃ ବହବଃ ସନ୍ତୁ ସେବକାସ୍ତେ ଜଗତ୍ପତେ ! ।
ନ ଲଭ୍ୟତେଽଖିଲମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣେ ଯୁକ୍ତଃ ସ୍ୱାମୀ ଭବାଦୃଶଃ ॥୦॥

ଶ୍ରୀଭଗବନ୍ନୁତିଶତକମ୍ ॥

(୧) ଶ୍ରିତବତାଂ—ଆଶ୍ରିତାନାମ୍

(୨) ପରପଦଂ—ମୁକ୍ତିଃ ।
ଯଂ ପ୍ରାପ୍ୟ ନ ନିବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ତଦ୍ଧାମ ପରମଂ ମମେତି—
ଭଗବଦ୍ବଚନାତ୍ ।

ଶ୍ରୀଭଗବଦ୍ଭକ୍ତିରତ୍ନାନ୍ତର୍ଗତ ଶ୍ଳୋକାନା-
ଅକାରାଦି କ୍ରମେଣ ସୂଚୀପତ୍ରମ୍

ଶୁଦ୍ଧିପତ୍ରମ୍

ପୃଷ୍ଠା	ପଂକ୍ତିଃ	ଅଶୁଦ୍ଧିଃ	ଶୁଦ୍ଧିଃ
୨	୪	ଯୁଧା	ଯୁଧ
୩	୧୦	ମସ ।	ମନସା
,,	୧୧	ସସ୍ତ୍ରୀକଂ	ସସ୍ତ୍ରୀକଂ
,,	୧୨	ମସ୍ପାକ୍ଷ	ମସ୍ମାକଂ
୪	୧୩	କଳ୍ପିତାଂ	କଳ୍ପିତାଂ
୫	୫	ସଂସ୍କୃତେ	ସଂସ୍କୃତେ
,,	୨	ଦ୍ୱିପଦ	ଦ୍ୱିପଦା
,,	୧	ସ୍ତର୍ଁ	ସ୍ତର
୭	୫	କବନା	କବଳା
,,	୮	ଚକ୍ରରସ୍ୟ	ଚକ୍ରଧରସ୍ୟ
,,	୧୪	ରୂଢ଼	କାଷ୍ଠ
୮	୯	ପ୍ରତ୍ୟା	ପ୍ରତ୍ୟା
,,	୧୨	କଳ୍ପତମ୍	କଳ୍ପିତାମ୍
,,	୧୪	ସଦାସାଂ	ସଦସାଂ
୧୦	୪	ଶ୍ଚିଦା	ଶ୍ଚ ଦା
,,	,,	ଭବତା	ଭବତାତ୍
,,	୬	ପ୍ରସନ୍ନ	ପ୍ରପନ୍ନ
୧୧	୧୧	ସ୍ୱର୍ଚେ	ସ୍ୱାର୍ଚେ
,,	୧୨	ବର୍ଗାନ୍	ବର୍ଗାନ
୧୩	୬	ଘସ୍ମ୍ୟ	ଘସ୍ମା
୧୫	୮	ମତଃ	ମିତଃ
୨୧	୧୧	ଦ୍ୱିନା	ଦ୍ୱନା

ପତ୍ରଂ	ପଂକ୍ତି	ଅସ୍ତି	ଭବିଷ୍ୟତି
୨୨	୧୨	ହୃବଚନା	ହୃଙ୍କଚନା
୨୩	୭	ସକଳନ୍	ସଙ୍କଲାନ୍
„	୧୨	ନର୍ମ୍ମିଲକ	ନର୍ମ୍ମୂଲକ
୨୬	୧	ଙ୍ଖେଚନାଃ	ଙ୍ଖେଚନଃ
୨୭	୯	ଦୃପ୍ୟୁ	ଦୃପ୍ୟୁଂ
୨୮	୮	ସଦ୍ଧାର୍ଯ୍ୟିନ	ସଦ୍ଧାର୍ଯ୍ୟିନୀ
୨୯	୪	ପରମେଶ୍ବରସ୍ୟ	ପରମେଶ୍ୱରସ୍ୟ
„	୬	ଯୁକ୍ତଃ	ର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତଃ
ଉତ୍ସର୍ଗପତ୍ରେ	୨	ଶର୍ମ୍ମା	ଶର୍ମ୍ମ
„	୩	ଭବତି	ଭବତି
ପତ୍ରତ୍ରୟେ	୧୩	ଦେବଶର୍ମ୍ମା	ଦେବସଲଃ
„	୧୫	ରାଜସଲଃ	ରାଜଶର୍ମ୍ମା
୧ ମନ୍ତବ୍ୟେ	୧୬	ପ୍ରଦ୍ବରାଜ	ପ୍ରଦ୍ଧରରାଜ
ବିଜ୍ଞାପନେ	୧୬	ସାମାସ୍ବାଦିତା	ସମାସ୍ବାଦିତା
ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରେ	୧୭	ଯାବଜ୍ଜୀବନ	ଯାବଜ୍ଜୀବ
„	୬	ସ୍ଥିତ	ସ୍ଥିତଂ

ପାଠକାଃ !

ଗ୍ରନ୍ଥେଽସ୍ମିନ୍ ମୁଦ୍ରଣପ୍ରମାଦାଦ୍‌ବହବୋଽଶୁଦ୍ଧୟଃ ସମୁପଲଭ୍ୟନ୍ତେ, ସୁତରାମେତଦୁପରିଲିଖିତାନାମସାଧୁପଦାନାଂ ସ୍ଥାନେ ତତ୍ସାଧୁପଦବିନ୍ୟାସପୂର୍ବକଂ ପଠିତ୍ୱା କୃତାର୍ଥୟନ୍ତୁ ଇତି ନିବେଦୟତ୍ୟଙ୍କନକାରଃ

ଇତିଶମ୍

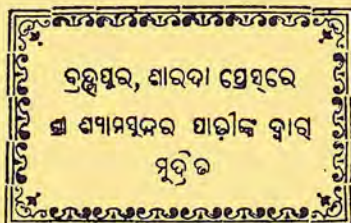

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ:—

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ଯତିରାଜ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଶର୍ମ୍ମା

କାବ୍ୟ-ବ୍ୟାକରଣତୀର୍ଥ

ମଞ୍ଜୁଷା (ଗଞ୍ଜାମ)

ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଶାରଦା ପ୍ରେସ୍‌ରେ

ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ପାଢ଼ୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

ମୁଦ୍ରିତ